

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА
ДИЗАЙНУ

Факультет дизайну

Кафедра мистецтва та дизайну костюма

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему

Трансформація художньо-композиційних характеристик
стилю модерн в дизайні сучасного жіночого одягу

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальність 022 Дизайн

Освітня програма Дизайн одягу

Виконала: студентка групи БДо2-21

Кулініч Ю. М.

Науковий керівник к. т. н.

Кокоріна Г.В.

Рецензент д. мист., проф.
Чупріна Н.В.

Київ 2025

АНОТАЦІЯ

Кулініч Ю. М. Трансформація художньо-композиційних характеристик стилю модерн в дизайні сучасного жіночого одягу – Рукопис.

Кваліфікаційна робота здобувача освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 022 Дизайн – Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, 2025 рік.

У кваліфікаційній роботі досліджено художньо-естетичні особливості стилю модерн, зокрема його прояв у декоративному мистецтві, архітектурі та костюмі, та обґрунтовано можливості його адаптації у сучасному дизайні жіночого одягу. Проаналізовано актуальні модні тенденції 2025 року в контексті природних мотивів, екологічного дизайну та комфортних силуетів. Розроблено авторську концепцію колекції жіночого одягу з урахуванням принципів арт-нуво, що поєднує естетику стилю з сучасними вимогами до форми, матеріалів та функціональності. Визначено цільового споживача, сформовано блокову структуру колекції, обґрунтовано вибір матеріалів та способів проектування. Розроблено конструкції п'яти моделей, що відображають гармонійне поєднання композиційної виразності, природних форм і технологічної доцільності.

Ключові слова: *стиль модерн, арт-нуво, дизайн одягу, художня трансформація, композиція, жіночий костюм, екологічний дизайн.*

SUMMARY

Kulinich Y. M. Transformation of Artistic and Compositional Characteristics of the Art Nouveau Style in the Design of Contemporary Women's Clothing – Manuscript.

Qualification work of the applicant for the first (bachelor's) level of higher education, specialty 022 Design – Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv, 2025.

The qualification work explores the artistic and aesthetic features of the Art Nouveau style, particularly its expression in decorative arts, architecture, and costume, and substantiates the possibilities of its adaptation in contemporary women's fashion design. Current fashion trends for 2025 are analyzed in the context of natural motifs, ecological design, and comfortable silhouettes. An original concept for a women's clothing collection has been developed, incorporating Art Nouveau principles while meeting modern requirements for form, materials, and functionality. The target consumer is defined, the block structure of the collection is formed, and the choice of materials and design methods is substantiated. The construction of five models was developed, reflecting a harmonious combination of compositional expressiveness, organic forms, and technological feasibility.

Keywords: *Art Nouveau, modern style, fashion design, artistic transformation, composition, women s costume, eco-friendly design.*

ЗМІСТ

ВСТУП	8
РОЗДІЛ 1. АНАЛІТИЧНИЙ	10
1.1 Аналіз досліджень за темою роботи	10
1.2 Науково-технічний прогрес періоду модерну	13
1.3 Аналіз та опис творчого джерела	16
1.3.1 Особливості художньої мови стилю модерн	16
1.3.2 Особливості декоративного мистецтва модерну	17
1.3.3 Архітектура стилю модерн як джерело формотворення	20
1.4 Актуальність естетики модерну в сучасному дизайні одягу	23
Висновки до розділу 1	24
РОЗДІЛ 2. ПРОЄКТНО-КОМПОЗИЦІЙНИЙ	27
2.1 Визначення типу та образу споживача	27
2.2 Порівняльний аналіз першоджерел	30
2.3 Трансформація творчого джерела в модель-образ	32
2.4 Композиційна побудова та формоутворення колекції	36
2.5 Характеристика блоків колекції та їх асортиментного складу	48
Висновки до розділу 2	56
РОЗДІЛ 3. КОНСТРУКТОРСЬКИЙ	58
3.1 Вибір моделей для проєктування	58

3.2	Вибір матеріалів для виготовлення моделей колекції	64
3.3	Вибір способу розробки об'ємно-просторової форми моделей колекції	69
3.4	Розробка конструкції моделей колекції	71
	Висновки до розділу 3	76
	ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	78
	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	80
	ДОДАТКИ	84

ВСТУП

Актуальність теми. Мода є важливою складовою культурного простору, що відображає естетичні, соціальні та світоглядні орієнтири кожної епохи. У сучасному дизайні дедалі більшої уваги набуває осмислення історичних стилів, що стали символами цілісних естетичних систем. Одним із найвиразніших напрямів на зламі XIX–XX століть став стиль модерн (арт-нуво), який вирізняється синтезом мистецтв, орнаментальністю, зверненням до природних форм і витончених ліній. Його художньо-композиційна мова є надзвичайно пластичною й водночас глибоко ідейною, що робить модерн актуальним джерелом інтерпретації для сучасного дизайну одягу.

Трансформація формотворчих принципів модерну дозволяє переосмислити цінності жіночності, пластики тіла, природної гармонії та індивідуальності образу. У поєднанні з актуальними тенденціями екологічного дизайну, етичного виробництва й функціонального комфорту, стиль модерн відкриває широкі можливості для створення сучасної авторської колекції жіночого одягу.

Метою роботи є визначення художньо-композиційних особливостей стилю модерн та їх адаптація в дизайн-проектуванні сучасного жіночого костюма.

Для досягнення мети були поставлені такі завдання:

- проаналізувати джерела та естетичні витoki стилю модерн у декоративному мистецтві, архітектурі та костюмі;
- дослідити актуальні тенденції сучасного дизайну одягу, які перегукуються з принципами стилю модерн;
- розробити концепцію колекції жіночого одягу з опорою на художні образи арт-нуво;
- визначити образ споживача та сформувати стилістично й композиційно цілісну структуру колекції;
- обґрунтувати вибір матеріалів і способів формоутворення;

- розробити конструкції п'яти моделей, які відображають ідеї естетики модерну в сучасному одязі.

Об'єкт дослідження – процес дизайнерського проектування сучасного жіночого одягу.

Предмет дослідження – трансформація художньо-композиційних характеристик стилю модерн у дизайн жіночого костюма.

Методи дослідження. У роботі застосовано низку методів: візуально-аналітичний (для вивчення історичних джерел), літературно-аналітичний (для обробки наукових матеріалів), метод систематизації та узагальнення (для виділення ключових ознак стилю), а також методи стилізації, асоціації та трансформації (для реалізації творчої інтерпретації джерела в новій колекції).

Наукова новизна роботи полягає у виявленні та структурованому описі художньо-композиційних принципів стилю модерн, а також у визначенні способів їх адаптації в дизайн-проектуванні сучасного одягу.

Практичне значення полягає у створенні концептуальної колекції жіночого одягу, що поєднує естетику модерну з актуальними дизайнерськими підходами в стилі *folk*. Результати можуть бути використані як основа для розробки авторських колекцій, орієнтованих на глибоке культурне осмислення та індивідуалізований підхід до образу, характерний для сучасного етнодизайну.

Апробація результатів. Результати дослідження реалізовано в авторській колекції, що була представлена на Міжнародному конкурсі молодих дизайнерів «Печерські каштани» (2025 рік) та у виступі на науково-практичній конференції «VIII International Scientific-Practical Conference».

Структурно дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (44 найменувань) і додатків. Загальний обсяг роботи – 79 сторінок комп'ютерного тексту.

РОЗДІЛ 1

АНАЛІТИЧНИЙ

На початковому етапі дослідження було здійснено аналіз естетики модерну як важливого джерела натхнення для сучасного дизайну одягу. Вивчено основні характеристики стилю модерн, його вплив на різні сфери мистецтва, зокрема архітектуру, декоративно-прикладне мистецтво та моду. Модерн, що виник у кінці XIX — на початку XX століття, став своєрідним відображенням епохи змін та нових технологій, які змусили переосмислити традиційні уявлення про красу, форму та функцію. Цей стиль запам'ятався своєю гармонією між природними мотивами, символізмом і новаторським підходом до форми, і він продовжує бути важливим джерелом натхнення для сучасних дизайнерів, котрі використовують його елементи для створення унікальних колекцій одягу.

1.1 Аналіз досліджень за темою роботи

Стиль модерн, який розцвів в кінці XIX — на початку XX століття, мав значний вплив на різні сфери мистецтва, включаючи моду. За результатами численних досліджень встановлено, що художньо-композиційні характеристики стилю модерн, такі як плавні лінії, асиметрія, витончені орнаменти та використання природних мотивів, продовжують залишатися актуальними в сучасному дизайні. Ці особливості вплинули на форму та матеріали сучасного жіночого одягу, створюючи гармонійний зв'язок між мистецтвом і модою.

Одним із важливих досліджень є колективна праця «Art Nouveau, 1890–1914» під редакцією Пола Грінхала, в якій ґрунтовно проаналізовано ключові риси стилю модерн та його вплив на різні галузі мистецтва [1]. Автори наголошують, що модерн вирізняється органічними, плинними формами, декоративністю, зверненням до природи як головного джерела натхнення, а також прагненням до гармонії між формою і функцією. У книзі зазначено, що стиль модерн активно розвивався не лише в архітектурі, графіці та предметному дизайні, а й у моді, де він проявився у

витончених силуетах, складних орнаментах та новаторських підходах до оздоблення тканин. Особливу увагу приділено тому, як декоративність поєднувалась з практичністю, що дозволяло створювати не лише естетично довершений, але й функціональний одяг. Ці ідеї модерну залишаються актуальними й сьогодні, надихаючи сучасних дизайнерів на переосмислення взаємозв'язку між природою, мистецтвом і повсякденністю.

Книга «Art Nouveau Posters» є важливим джерелом для дослідження трансформації стилю модерн у контексті сучасного дизайну [2]. Це видання містить розгляд постерів в стилі модерн, що стали одними з найбільш яскравих і визнаних елементів цього напрямку в кінці XIX — початку XX століття. Постери того часу, що створювалися такими художниками, як Альфонс Муха, Рене Гріс, Теофіль Шевальє та іншими, відзначаються естетичними композиціями, що поєднують витончені лінії, органічні форми та декоративні мотиви, натхнені природними елементами. У цьому контексті, «Art Nouveau Posters» надає глибокий погляд на художню сутність стилю модерн та його адаптацію у дизайні. Декоративні елементи, які характерні для модерну — витончені лінії, спіралі, квіткові та рослинні мотиви — мають прямий вплив на сучасний дизайн жіночого одягу.

Інше дослідження, «The world of art nouveau» Battersby, Martin, акцентує увагу на розвитку стилю модерн в різних художніх напрямках, включаючи моду [3]. Автори зазначають, що модерн був періодом, коли декоративні елементи набули неймовірної популярності в дизайні одягу, і саме тоді в жіночому костюмі з'являються орнаменти, натхнені природою — лінії, що нагадують квіткові мотиви, вигнуті форми і витончені силуети, що підкреслюють природну красу жінки. У цьому контексті дослідження дає можливість глибше зрозуміти, як декоративні елементи модерну змінюють структуру та форму сучасного одягу, адаптуючи ці мотиви під нові вимоги моди XXI століття.

Книга Essential Art Nouveau Пола Грінхала також розглядає трансформацію стилю модерн у різних формах мистецтва, підкреслюючи його естетичну цілісність та

філософське підґрунтя [4]. Автор зазначає, що модерн — це не просто художній напрям, а цілісна система мислення, яка поєднує декоративність із функціональністю, а також тяжіє до природних форм і плавних ліній. У виданні наголошено, що в сучасному дизайні ці елементи часто переосмислюються, особливо в жіночому одязі, де акцент робиться на природність, витонченість та органічні силуети. Дослідження демонструє, як спадщина модерну продовжує впливати на моду сьогодення, виступаючи не лише як декоративне оздоблення, а як ключовий елемент побудови форми та концепції дизайнерських рішень.

Важливим джерелом є книга «Art Nouveau», автором якої є Джудіт Міллер. У книзі досліджується вплив стилю модерн на різні художні форми, в тому числі на одяг, меблі та інші декоративні предмети [5]. Книга також зосереджується на творчості основних дизайнерів, таких як Альфонс Муха, чиї роботи в графіці та декоративному мистецтві суттєво вплинули на модні образи того часу. Муха активно використовував органічні форми і рослинні мотиви, що стали знаковими для модерну. У сучасному дизайні можна побачити вплив цих елементів, зокрема, в одязі, де використовуються стилізовані квіткові орнаменти, характерні для робіт Мухи.

Особливу увагу заслуговує дослідження «Tiffany» Тесси та Пола, яке фокусується на творчості Луїса Комфорта Тіффані та його впливі на декоративне мистецтво [6]. Хоча книга зосереджена на скляній продукції, вона також показує, як декоративні елементи модерну, такі як витончені лінії та кольорові композиції, знайшли своє відображення в дизайні одягу. Тіффані вплинув на формування ідеї інтер'єрів, що стали частиною гармонійного образу жінки, де акцент на природні елементи, кольори і форми знаходив своє відображення також в моді.

В роботі «Decorative and Ornamental Art Nouveau» автори детально розглядають вплив декоративного мистецтва на стиль модерн, зокрема на створення орнаментів, що використовуються у дизайні одягу [7]. Це дослідження підкреслює, як важливою частиною стилю модерн є ідея поєднання функціональності та естетики, де кожен елемент має свою форму і призначення. Важливим є також використання асиметрії та

складних композицій, які залишаються важливими складовими сучасного дизайну одягу.

Книга «Art Nouveau» Лари Вінки Масіні пропонує детальний огляд стилю модерн, зокрема його розвитку, впливу на мистецтво та адаптації в різних країнах наприкінці XIX та на початку XX століття [8]. Масіні підкреслює унікальність модерну, його відхід від традиційних класичних форм і перехід до більш органічних, асиметричних ліній, що відображають природні мотиви та елементи. Автор звертається до соціальних та культурних аспектів, які стали основою для виникнення цього стилю, а також аналізує, як модерн трансформував традиційні уявлення про красу і функціональність у мистецтві, архітектурі, графіці та декоративних предметах. Особливу увагу Масіні приділяє основним представникам модерну, чия творчість допомогла сформувати нові естетичні підходи, які й до сьогодні залишаються актуальними в сучасному мистецтві та дизайні.

1.2 Науково-технічний прогрес періоду модерну

Промислова революція, що охопила кінець 19 – початок 20 століття, стала не тільки економічним та технологічним проривом, але й значно вплинула на зміну моди та дизайну одягу. Відбулися суттєві трансформації в технологіях виробництва, що в свою чергу дали поштовх до революційних змін у текстильній промисловості, матеріалах і процесах виготовлення одягу [9].

У своїй праці, економіст Дж. Ландес підкреслює три основні інновації, які з'явилися завдяки промисловій революції: перехід від ручної праці до механізованої, використання нових джерел енергії, таких як парові двигуни, та заміна природних матеріалів синтетичними та мінеральними. Всі ці нововведення сприяли кардинальним змінам в одязі та текстильному виробництві, значно збільшуючи його ефективність та доступність для різних верств населення (Landes, 1969) [10].

Одна з найважливіших технологічних змін – це механізація виробництва тканин. Завдяки винайденим механічним верстатам виробництво стало значно швидшим, що зробило одяг доступним для ширшого кола людей. Крім того, нові технології дозволили створювати нові види тканин, що раніше були недосяжні для широкої аудиторії, а також знижували витрати на виробництво.

Інший важливий аспект промислової революції – це використання нових матеріалів. Завдяки новим методам обробки, були введені тканини, які дозволяли створювати легкий, міцний і доступний одяг. Матеріали, як синтетичні волокна та нові барвники, змогли надати одягу яскраві та стійкі кольори, що значно збагатило палітру моди і надало дизайнерам більше можливостей для творчості [11].

Крім цього, промислова революція сприяла впровадженню фабричного виробництва. Раніше одяг був привілеєм багатих, однак після революційних змін, він став доступним для середнього класу. Це не тільки змінило ставлення до моди, але й призвело до виникнення нових стилів, які були орієнтовані на масового споживача. Усі ці фактори відкрили нові горизонти для дизайнерів і створили умови для розвитку демократичної моди.

На рубежі 19 і 20 століть науково-технічний прогрес відіграв важливу роль у трансформації не лише економіки, а й культури, включаючи світ моди. Індустріалізація, нові технології в обробці тканин та появи синтетичних матеріалів значно змінювали спосіб виробництва одягу та стиль. Як зазначає історик моди Валері Стіл «Мода завжди була відображенням часу, і саме технічні досягнення дозволили їй не тільки зберігати естетичну цінність, але й стати більш доступною для широких мас» [12]. Прогрес у текстильній промисловості, а також інновації в дизайні дозволили дизайнерам створювати нові, легші тканини та нестандартні фасони, що відкривало нові горизонти для модних експериментів [13]. Ці зміни стали основою для розвитку стилю модерн, де естетика природи та технічні досягнення гармонійно перепліталися, створюючи унікальні образи в світі одягу.

Інновації в архітектурі та декоративно-ужитковому мистецтві кінця 19 — початку 20 століття стали важливими факторами, які визначали естетичні та технічні тенденції того часу. Поява нових технологій у виробництві вітражів, меблів і декору, а також впровадження інноваційних матеріалів, таких як сталь, скло та метал, створили нові можливості для дизайнерів і художників. Прогрес у техніках виробництва дозволив створювати складні декоративні елементи, які стали основою стилю модерн. Технічні досягнення дозволили інтегрувати природні мотиви та органічні форми в архітектуру і декоративно-ужиткове мистецтво, що, у свою чергу, сприяло розвитку нових підходів до дизайну [14].

Вітражі модерну, збагачені складними орнаментами і асиметричними лініями, стали яскравим прикладом синтезу естетики та технічного прогресу, що було характерним для цього періоду. Вони відображали загальні тенденції мистецького руху, який прагнув об'єднати естетичні ідеали з новими технологічними можливостями. Складні вітражні конструкції стали не тільки виразними декоративними елементами, але й частиною інноваційного підходу до створення мистецтва.

Так само технологічні новації в меблевому дизайні, зокрема впровадження металу в конструкцію меблів, відкрили нові горизонти для творчості. Сталь і метал стали не лише конструктивними матеріалами, а й елементами естетики, що дозволили створювати елегантні, витончені форми, характерні для модерну. Як стверджував Чарльз Ренні Макінтош, «ми повинні розглядати метал не тільки як конструктивний матеріал, але й як елемент естетики, що створює нову гармонію», що підкреслює важливість технологічного прогресу для художнього розвитку того часу [15].

1.3 Аналіз та опис творчого джерела

1.3.1. Особливості художньої мови стилю модерн

Стиль модерн, виниклий наприкінці 19 — на початку 20 століття, став важливою етапною віхою в історії мистецтва та дизайну. Однією з головних рис модерну стало прагнення об'єднати різні види мистецтва в єдину художню концепцію, в рамках якої декоративне мистецтво, включаючи архітектуру, меблі, вітражі та текстиль, отримало не меншу значущість, ніж живопис. Багато митців цього періоду відмовлялися від традиційної ієрархії, що ставила живопис на перше місце, і шукали нові способи художнього вираження, де форма і декор, кольори і лінії створюють цілісну, органічну картину [16]. Завдяки цьому модерн став надзвичайно важливим в контексті розгляду творчих джерел, оскільки він зумів поєднати естетичні прагнення з технічними досягненнями.

Природа, як основне джерело натхнення, не копіювалася безпосередньо, а ставала основою для створення нових, абстрактних форм. Принципи стилізації та абстрагування природних елементів — таких як квіти, рослини, тварини — зробили важливим внесок у формування характерної для модерну образної мови (див.рис.А1.1) [17]. Ці органічні форми не лише переносили візуальні елементи природи, а й передавали емоційну та ритмічну енергію, створюючи ілюзію постійного руху та зростання(див. рис.А1.2). Така свобода в інтерпретації природних форм дозволила модерну розвинути нові, динамічні варіації лінії, що стала важливим елементом дизайну.

Лінія в модерні набула особливої сили, ставши не лише елементом композиції, але й виразом емоцій. Генрі ван де Вельде, один із провідних дизайнерів модерну, розглядав лінію як потужний інструмент, здатний передавати рух і вираз емоцій, що підкреслювало інноваційність цього стилю [18 с.94]. Лінії модерну відзначаються плавністю(див. рис.А1.3), вигинами і динамічністю, що дає змогу відобразити органічний розвиток форми. Ці риси стали невід'ємною частиною модерністського дизайну, що прагнув створити естетичну цілісність.

Особливе місце в розвитку стилю модерн займає його прихильність до абстракції та символізму, а декоративні елементи часто зображували німф, фей та інших ідеалізованих істот, що втілювали духовний або фантастичний вимір. (див. рис. А1.4). Відмова від буквального відображення реальності, а натомість створення незалежних художніх образів, дозволила модерну створити власну мову вираження. Як зазначав Август Енделл, «ці абстрактні форми можуть глибоко резонувати з глядачем, подібно до того, як музика викликає емоційні реакції» [19 с.552]. Це дозволило митцям зображувати таємничі, символічні образи, які не обмежувались тільки конкретними об'єктами, але і переносили їх на рівень емоційного переживання.

Окремим аспектом, що притаманний модерну, є використання мотиву «femme-fleur», образу жінки в поєднанні з квітковими елементами, що символізує естетичну красу та таємничу привабливість жіночності (див. рис. А1.5). Це поєднання жіночої фігури та природи стало характерним для робіт таких художників, як Густав Клімт (див. рис. А1.6) і Обрі Бердслі, що втілювало ідеалізовану жіночність і давало новий художній сенс в зображенні жінки (див. рис. А1.7) [20].

Всі ці елементи роблять модерн важливим творчим джерелом, яке змінило уявлення про мистецтво, перетворюючи його на комплексний та багатогранний процес. Мистецтво модерну не обмежувалося тільки декоративними аспектами, а охоплювало всі сфери життя, формуючи нову естетику, яка зберегла значущість до сьогодні. Така синтеза природи, символізму, лінії та форми зробила модерн незамінною частиною історії мистецтва, яка визначала майбутні напрямки розвитку дизайну.

1.3.2. Особливості декоративного мистецтва модерну

Особливості декоративних елементів стилю модерн відображають унікальний підхід до використання лінії, форми і ритму, які надають творам мистецтва цього стилю особливої естетичної та концептуальної значущості. У рамках цього стилю, лінія стає не просто елементом композиції, а центральним виразним засобом, що

формує як декоративні, так і структурні рішення. Це суттєво відрізняє стиль від попередніх мистецьких напрямів, де лінія грала підлеглу роль, підкорюючись змісту або практичним вимогам [21].

Одна з основних рис декоративних елементів періоду модерн – це використання так званої "вільної лінії" [22]. Це динамічні, плавні, звивисті форми, які, на відміну від геометричних фігур попередніх епох, набувають органічного характеру і стають самостійним декоративним елементом. Лінія в модерні має здатність впливати на структуру твору, формуючи не лише зовнішні декоративні елементи, а й внутрішню сутність композиції. У таких формах можна побачити відображення природних мотивів, які часто зустрічаються в модерні, зокрема квіткові орнаменти, арабески та ударні (whiplash) лінії, що створюють ритмічні та динамічні візерунки [23]. Ці декоративні елементи не є просто прикрасами; вони мають самодостатнє значення, створюючи особливий ритм і гармонію всередині композиції. У модерні лінія стає домінуючою і диктує форми та зміст твору. Для порівняння, в традиційних стилях минулого, таких як класична архітектура або бароко, декоративні елементи підпорядковувалися загальному змісту або структурній необхідності. Проте в модерні вони набувають власної естетичної автономії.

Ілюстративним прикладом є архітектурні проєкти, де лінії та ритми відіграють ключову роль. Один із таких прикладів – проєкт спіральної вежі Германа Обріста (1902), який став важливим моментом в історії архітектури модерну (див. рис. А1.8). На відміну від традиційного використання спіралі, як у мінареті в Самаррі (IX століття) (див. рис. А1.9), де спіраль була лише функціональним елементом для підйому на верхню частину будівлі, вежа Обріста використовує спіральний ритм як основу всієї конструкції. У модерні декоративна лінія перетворюється на структурний елемент, а не просто доповнює форму [24].

Подібні ритмічні лінії і форми можна знайти і в прикладному мистецтві. В архітектурі Антоніо Гауді ці лінії стали однією з найвпізнаваніших рис його творчості, як видно в його роботі на стінах маєтку Міральєс (1901-02) (див. рис. А.1.10). В цих

стінах лінія перетворюється на плавний, хвилеподібний елемент, що створює відчуття руху та органічної цілісності. Подібний підхід використовували й у інших видах мистецтва, таких як скло Тіффані, де кольорові орнаменти повторюють плавність ліній, характерних для архітектури.

Унікальність декоративних елементів модерну також полягає в тому, що вони часто абстрагують природні форми, перетворюючи їх на стилізовані орнаменти, що базуються на автономних кривих і ритмах. Наприклад, у текстильних дизайнах Коломана Мозера та Обріста (див. рис. А.1.11) ці ритмічні лінії створюють гармонійні орнаменти, що підкреслюють рух і динаміку, властиві стилю модерн [25 с.13].

Розвиток мистецтва в епоху модерну репрезентує зміну в тому, як орнамент розглядається і використовується у візуальних формах мистецтва. На відміну від стилів, які надавали перевагу репрезентативним або символічним аспектам над декоративними елементами, модерн підкреслює незалежність і значущість цих декоративних особливостей. Цей зсув очевидний у творчості Франко Гріньяні та Джеффри Стіла, які у 1950-х та на початку 1960-х років звернулися до декоративної перспективи. Роботи Гріньяні та Стіла надають перевагу ілюзіям візерунків, а не елементам декору, перетворюючи їх на психологічну зустріч поряд із візуальною красою, що у своїй майстерності контрастує з дизайнерським посудом Тіффані (див. рис. А.1.12), який зачаровує елегантними вигинами для чистої візуальної насолоди - свідчення сили нескладного, але вражаючого дизайну [26].

Візерунки, подібні до тих, що зустрічаються в живописі та графіці, добре помітні у використанні спіралей та вигнутих форм для декору в різних мистецьких епохах - від раннього східного мистецтва до творів майстрів епохи Відродження, таких як маньєристи та візіонери Вільяма Блейкса. Незважаючи на те, що ці елементи дизайну є поширеними, впродовж історії теми, які вони зображують, іноді обмежують їхні можливості для втілення в життя. У роботах таких художників, як Г. Гоппенер (див. рис. А.1.13) і К. Мозер (див. рис. А.1.14), ми бачимо, як надання значення лініям і візерункам у дизайні плакатів може значно посилити їхню привабливість. У русі

модерну цей акцент на лініях і візерунках досягає свого піку, в результаті чого ці аспекти відіграють певну роль у красі мистецтва, не затьмарюючись репрезентативними елементами [27].

Важливо розуміти, що художники минулого працювали з матеріалами та цілями, що відрізнялися від сучасних. Хоча вони займалися декоративним мистецтвом, як-от архітектурою, прикрасами чи гончарством, їхні роботи зазвичай зберігали репрезентативну сутність, тісно пов'язану з практичними потребами предметів. Ранні проекти Вілларда де Онекура (див. рис. А.1.15), Станці Рафаеля (див. рис. А.1.16) і навіть Вільяма Морріса (див. рис. А.1.17) демонстрували, як лінії та візерунки працювали поряд із природними чи символічними формами, не виокремлюючись повністю у самостійну систему [28].

1.3.3. Архітектура стилю модерн як джерело формотворення

Архітектура модерну виділяється своїми якостями, які відрізняють його від інших архітектурних стилів. Ці аспекти включають новаторське використання таких матеріалів, як залізо і скло, інтеграцію орнаментальних деталей в структуру будівель і включення природних форм як основного джерела творчості. Стилiстичні елементи модерну варіюються в залежності від країни, в якій він розвивався; приклади включають модерн у Франції, югендстиль в Німеччині і модернізм в Іспанії, як сучасний стиль, в англomовних регіонах. Архітектура модерну може відрізнятися в різних регіонах. Об'єднує його дизайн і акцент на складних деталях, а також відхід від строгих геометричних форм.

Архітектура модерну відома тим, що черпає натхнення в природі, як темі для своїх проєктів. Вплив природи відображається в лініях, що імітують форми рослин і квіткові деталі, включені в структуру будівель, а не просто додані в якості прикрас. Віктор Орта, архітектор в стилі модерн, популяризував використання вигнутих ліній у своїх роботах, таких як готель «Китиця» (1893 р.) (див. рис. А.1.18). Ця архітектурна споруда визнана одним з прикладів стилю модерн в архітектурі [29]. Інтеграція

декоративних ліній із загальною структурою утворює цілісну та органічну єдність(див. рис.А.1.19).

Ар-нуво запровадив такий підхід, включивши такі матеріали, як залізо та скло, у свої проекти тієї епохи. Архітектори прагнули продемонструвати аспекти цих матеріалів, переосмисливши їх використання. Яскравим прикладом є Будинок Міла Антоніо Гауді в Барселоні з 1906 по 1910 рік, де камінь і залізо були унікальним чином використані для створення плавних фасадів, які, здавалося, виринули з-під землі [30]. Залізо традиційно використовувалося для своїх цілей, але в руках архітекторів модерну воно набуло ролі декоративного елемента, який підкреслював плинність і природні якості архітектурних конструкцій.

Дизайнери стилю модерн ретельно підходили до включення елементів у будівлі таким чином, щоб вони слугували обом функціональним цілям, органічно поєднуючись із самою структурою, а не були просто поверхневими доповненнями, як у попередніх архітектурних стилях. Ілюстрацією цієї концепції є Паризький метрополітен(див. рис.А.1.20), входи до станцій якого спроектовані французьким архітектором Гектором Гімаром з використанням вигнутих кованих конструкцій, що нагадують природні елементи [31].

Інтерпретації модерну на регіональних рівнях суттєво відрізняються. Модерн був рухом, який поширився на міжнародному рівні, але в різних країнах інтерпретувався по-різному. У Франції та Бельгії він характеризувався плавними лініями та асиметрією з акцентом на уникнення симетрії та повторень. Тим часом в Австрії та Нідерландах він набув стилю, в якому природні елементи трансформувалися в абстрактні форми. Наприклад, австрійський архітектор Отто Вагнерс Майолікахаус (1898-99) (див. рис.А.1.21) використовував лінії та абстрактні природні візерунки, які надавали будівлі вишуканого та новаторського вигляду.

У країнах модерну часто використовували традиції в естетиці дизайну, щоб надати йому неповторного відтінку. У таких країнах, як Скандинавія та Східна

Європа, модерн переплітався з елементами романтизму та народного мистецтва, підкреслюючи взаємодію між мистецтвом та культурною спадщиною.

Архітектура модерну була спрямована на створення будівель, які могли б задовольнити потреби тогочасного індустріального суспільства, що розвивалося. Архітектори почали створювати імпозантні споруди, такі як універмаги та транспортні вузли, такі як залізничні станції та метро. Прикладом можуть слугувати роботи Гектора Гімара для Паризького метрополітену та Отто Вагнера для Віденського залізничного вокзалу (див. рис.А.1.22). Ці споруди не лише були корисними, але й додавали естетичного шарму, органічно інтегруючи архітектурну красу в тканину повсякденного міського життя [32].

Ар-нуво також певним чином вплинув на дизайн будівель. Прикладом створення інтер'єру, в якому декоративне мистецтво поєднувалося з функціональністю, є знаменитий Хілл-хаус у Шотландії (1902-04) (див. рис.А.1.23), спроектований Чарльзом Ренні Макінтошем, який інтегрував у свою структуру форми та нові матеріали [33].

Архітектурний стиль модерн був течією, яка поєднувала технічні рішення з сильним художнім чуттям. Центральним елементом його суті був акцент на дизайні, натхненному природою, і безшовна інтеграція практичних компонентів з використанням матеріалів. Цей стиль залишив слід у формуванні архітектури 20-го століття. Мав значний вплив на еволюцію пізніших модерністських та експресіоністських течій. Незважаючи на короткий час свого існування, модерн вплинув не лише на будівлі, але й на різні практичні мистецтва, надавши красу повсякденним предметам і заклавши основу для розвитку дизайну у всіх його проявах. Його естетика вплинула на меблі, ювелірне мистецтво, текстиль, графічний дизайн та навіть моду, де природні мотиви, плавні лінії та витончені орнаменти стали символами нового художнього підходу [34]. Модерн не просто змінив зовнішній вигляд предметів і простору — він змінив сам спосіб мислення про дизайн, доводячи, що функціональність і краса можуть бути нерозривно пов'язані. Це заклало підґрунтя

для подальших експериментів у стилях, таких як ар-деко, баухаус і навіть органічна архітектура 20-го століття, які в тій чи іншій мірі зберегли принципи гармонійного поєднання мистецтва та технологій.

1.4 Актуальність естетики модерну в сучасному дизайні одягу

Попри те, що стиль модерн сформувався понад сто років тому, його естетика продовжує надихати сучасних дизайнерів на створення яскравих та емоційно насичених колекцій. Органічні лінії, натуралістичні мотиви, декоративність і пластичність форм модерну залишаються джерелом натхнення у ХХІ столітті, втілюючись у нових інтерпретаціях.

Одним із найяскравіших прикладів звернення до естетики модерну є колекція Iris van Herpen [35]. Її роботи часто нагадують живі організми: сукні, що ніби виростають на тілі моделі, з неймовірною легкістю повторюють природні форми. Зокрема, колекція “Sensory Seas” (Весна 2020) відкрито демонструє натхнення океанічною флорою та фауною, а плавні, хвилясті лінії, багатошарові конструкції і філігранна деталізація перегукуються з принципами модерну (див. рис.Б.1.1). Iris використовує новітні технології для створення образів, але закладена в них філософія є спільною із модерном — злиття природи, мистецтва і людини в єдину гармонійну форму. Інший приклад — Maria Grazia Chiuri для Dior [36]. У колекції Haute Couture Весна-Літо 2017 простежуються явні риси модерну: напівпрозорі тканини, драпірування, ніжні природні візерунки, орнаменти на тематику лісу і саду. Особливо вражає сценографія показу, де моделей оточували дерев’яні скульптури та органічні форми, що створювало ефект «живого середовища» — прийом, властивий для естетики модерну, де архітектура та природа взаємодіють (див. рис.Б.1.2). У цій колекції природа постає як сакральна сила, що перекликається із ідеалами Арт Нуво. Elie Saab, відомий своїми розкішними вечірніми сукнями, також неодноразово звертався до стилістики модерну [37]. Наприклад, у колекції Spring 2017 Couture Saab представив сукні з орнаментами виноградної лози (див. рис.Б.1.3), квітів і витончених

гілок, вишитих золотом і сріблом. Плавні силуети, світлі кольори, легкість тканин створювали відчуття занурення у казковий сад — саме та атмосфера, що так характерна для модерну. Не можна оминати й колекцію Gucci під керівництвом Alessandro Michele, який у своїх показах часто поєднує елементи різних історичних епох. У колекції Fall 2015 (див. рис.Б.1.4), натхненній культурою кінця XIX – початку XX століття, видно явний вплив декоративної стилістики модерну: розкішні флористичні візерунки, асиметрія, увага до деталей і любов до орнаменту. Таким чином, сучасні дизайнери не лише переосмислюють модерн, а й доводять його універсальність та живучість.

Китайська дизайнерка Guo Pei у своїй колекції Legend для Тижня високої моди в Парижі напругу надихалася французьким модерном і готичними елементами (див. рис.Б.1.3) [38]. Її розкішні сукні оздоблені вишуканими квітковими мотивами, хвилястими лініями і витонченими орнаментами, нагадуючи вітражі собору Сент-Шапель — одного з шедеврів готики та модерну. Особлива увага до текстури тканини, насичені кольори та золочені деталі створюють образи, які виглядають як живі витвори мистецтва, що водночас актуалізують ідею одягу як сакрального простору, подібно до модерністських інтер'єрів.

Американський бренд Rodarte відомий своїм романтичним, казковим підходом до моди [39]. У весняній колекції 2019 року вони використали ідеї, що перегукуються з модерном: драпірування, хвилеподібні силуети, мереживо з квітковими мотивами, пастельні і яскраві кольори. Їхні образи виглядали як сучасні музи модерну — живі, витончені, трохи театральні. Ця колекція показала, що навіть у простому платті чи костюмі можна відчути ту саму магію природного декоративізму, яка була серцем Арт Нуво.

Висновки до розділу 1

Проведений аналіз засвідчив, що стиль модерн виник як результат глибоких соціальних, економічних і технологічних змін, пов'язаних із науково-технічним

прогресом кінця XIX — початку XX століття. Індустріальна революція значно вплинула на моду та дизайн одягу, відкривши нові можливості для розвитку виробництва, використання новітніх матеріалів і технік. Це стало підґрунтям для формування нової художньої мови, яка прагнула об'єднати естетику та функціональність у цілісну систему мистецтва і життя.

Модерн, як стильовий напрям, виявив себе у прагненні до органічної єдності мистецтва, натхнення природою, акцентуванні на динамічних формах, плавних лініях та ритмах. Особливу роль у формуванні візуальної мови модерну відіграло декоративне мистецтво, де гармонійне поєднання орнаменту, лінії й форми стало основою художнього вираження. Значущим елементом естетики модерну був також вітраж, що не лише прикрашав архітектурні споруди, але й виступав самостійним засобом художнього моделювання простору через світло, колір та символіку.

Аналіз архітектури стилю модерн показав, що саме архітектурні форми — їх пластика, ритміка й взаємодія зі світлом — стали джерелом інноваційних рішень для декоративного мистецтва й дизайну. Архітектори модерну шукали нові способи передачі руху й життя через матеріал, що стало потужним поштовхом до переосмислення формотворення не лише в архітектурі, але й у моді.

Порівняльний аналіз творчих джерел дозволив виявити, що модерн прагнув не копіювати природу, а переосмислювати її форми, підпорядковуючи їх законам ритму та стилізації. Такий підхід заклав основи для подальших експериментів у мистецтві й дизайні XX століття, де органічність форм і синтез різних видів мистецтва стали визначальними рисами нових стилів.

Дослідження актуальності естетики модерну в сучасному дизайні одягу підтвердило, що цей стиль не втратив своєї значущості й натхнення і сьогодні. На прикладі творчості сучасних дизайнерів — Iris van Herpen, Guo Pei, Maria Grazia Chiuri (Dior), Rodarte — видно, що модерн служить гнучкою платформою для інтерпретацій: від футуристичних уявлень про форму до розкішної історичності та романтизму. У їхніх колекціях органічні лінії, асиметрія, складні орнаменти та натхнення

природними мотивами інтегруються в актуальні модні тренди, створюючи одяг, який поєднує естетику минулого із сучасністю.

Таким чином, можна зробити висновок, що стиль модерн продовжує відігравати важливу роль у формуванні художнього мислення в моді. Його основні принципи — синтез мистецтва та технологій, єдність форми й функції, натхнення природою — залишаються джерелом ідей для сучасних дизайнерів, відкриваючи безмежні можливості для творчих експериментів у створенні унікальних колекцій одягу.

РОЗДІЛ 2

ПРОЄКТНО-КОМПОЗИЦІЙНИЙ

У другому розділі роботи представлено концепцію розроблюваної колекції та її цільову аудиторію. Основою для створення моделей стали твори епохи модерну, а саме: вітражі, архітектура та декоративно-прикладне мистецтво. Ці джерела були адаптовані до потреб сучасної моди за рахунок трансформації певних художніх ознак в нові силуети, конструктивні рішення та текстильне оздоблення. Розглянуто основні способи переосмислення джерела натхнення в модель-образ. Ескізний проект включає 45 моделей, згрупованих в дев'ять блоків за цільовим призначенням та ключовими художньо-конструктивними прийомами, що підкреслює системність і логічну структуру колекції, забезпечуючи її естетичну завершеність та відповідність потребам потенційного споживача модної продукції.

2.1 Визначення типу та образу споживача

Процес створення нової колекції вимагає ретельного визначення потенційної цільової аудиторії, що дозволяє чітко сформулювати основні характеристики моделей, узгодити дизайнерські рішення із сучасними тенденціями та потребами споживачів. Колекція орієнтована на жінок віком 25-30 років, які працюють у сфері флористики чи інших креативних професіях. Ці жінки характеризуються гармонійними пропорціями тіла, середнім зростом (160-175 см) та нормостенічною статуєю. Їхні параметри відповідають розмірам 84-96 см в обхваті грудей та 90-102 см в обхваті стегон [40], що дозволяє створювати одяг із витонченими силуетами, які підкреслюють природні лінії фігури (табл. 2.1).

Представниці цієї групи мають спокійний, мрійливий характер, схильні до творчості, чутливі до краси природи та мистецтва. Вони віддають перевагу естетично довершеному одягу, що поєднує романтичні та природні мотиви. Їхній стиль можна охарактеризувати як синтез сучасної жіночності з етнічними та арт-нуво елементами. У виборі кольорової гами вони схиляються до природних відтінків: оливкового,

бежевого, ніжно-рожевого та блакитного, що відображає їхню естетичну прихильність до природних кольорів [41].

Соціально-демографічно ця група представлена жінками, які проживають у містах або передмістях та працюють у креативних професіях. Вони ведуть активний спосіб життя та постійно перебувають у взаємодії з природними матеріалами, що робить комфортність і природність тканин важливими аспектами у виборі одягу [42]. Їхній рівень матеріального забезпечення є середнім, що впливає на їхні споживчі звички – вони обирають якісний, але доступний одяг із унікальним дизайном.

Таким чином, розробка колекції для цієї цільової групи споживачів потребує врахування їхніх естетичних вподобань, прагнення до комфорту та функціональності одягу, а також сучасних дизайнерських тенденцій, що поєднують природні мотиви та елегантність. Жінка, для якої створена ця колекція, веде активний спосіб життя, цінує красу у всіх її проявах та постійно шукає натхнення в мистецтві, культурі та моді. Її гардероб містить баланс між класичними рішеннями та нестандартними елементами, що підкреслюють її індивідуальність. Вона віддає перевагу витонченим, природним силуетам, які акцентують жіночність, але надають простір для персонального стилю.

Її образ продуманий до дрібниць, де головними декоративними елементами є стилізовані квіти, вигнуті лінії та легкі тканини, що створюють відчуття легкості й природності. Одяг цієї колекції призначений для жінки, яка прагне виразити себе через моду, вибираючи елегантні форми, гармонійне поєднання кольорів та комфортні тканини з ретельно продуманими конструктивними рішеннями[43]. Її стиль можна охарактеризувати як поєднання романтичної вишуканості та сучасної витонченості, що відповідає естетиці модерну. У повсякденному житті вона прагне бути не лише стильною, а й продемонструвати свою любов до мистецтва та природи, що робить цю колекцію ідеальним вибором для її гардероба.

Таблиця 2.1.

Матриця ознак групи споживачів (жінки віком 25-30 років)

Група ознак	Назва ознаки	Варіанти ознаки
Антропоморфологічні ознаки статури	Вікова група	25-30 років
	Зріст (Р)	160-175 см
	Обхват грудей (ОГШ)	84-96 см
	Обхват стегон (ОБ)	90-102 см
	Повнотна група	Нормостенічна статура
	Тип пропорцій тіла	Збалансовані, злегка видовжені пропорції
	Форма ніг	Пропорційні, без виражених деформацій
Емоційно-психологічні ознаки особистості	Тип темпераменту	Спокійні, витончені, мрійливі (сангвінік, меланхолік)
	Ставлення до моди	Цінують естетику, люблять витончені силуети
	Уподобання щодо стилю в одязі	Романтичний, природний, сучасний з етнічними мотивами
	Уподобання щодо кольорової гами	Природні відтінки (оливковий, бежевий, блідо-рожевий, блакитний)
Соціально-демографічні ознаки	Місце проживання	Міста та передмістя
	Вид діяльності	Флористи, креативні професії
	Рівень матеріального забезпечення	Середній

2.2 Порівняльний аналіз першоджерел

Стиль модерн, що виник наприкінці XIX – початку XX століття, характеризується органічними лініями, природними мотивами та декоративністю. Вивчення його ключових джерел, таких як вітражі, архітектура та декоративно-прикладне мистецтво, дозволяє виокремити особливі риси, які можуть бути адаптовані для сучасного дизайну одягу. У цьому розділі проведено порівняльний аналіз першоджерел, що стали основою для створення авторської колекції одягу в стилі модерн.

Вітражі є однією з найяскравіших форм прояву стилю модерн. Вони відзначаються використанням органічних ліній, плавних переходів кольору та природних мотивів, таких як квіти, листя та інші елементи флори. Характерні риси модерн-вітражів включають квіткові орнаменти, кольорове скло та плавні лінії, що нагадують вигини рослин. Це можна адаптувати для створення візерунків на тканинах, використовуючи хвилясті лінії на сукнях або блузах. Типова кольорова палітра вітражів – це насичені, але приглушені відтінки смарагдового, бурштинового, кобальтового та пурпурового кольорів, що створюють багатобарвні комбінації для багат шарових елементів одягу. Природні мотиви з вітражів можуть бути використані у текстильних принтах або аплікаціях.

Архітектура стилю модерн вирізняється асиметрією, плавними формами та декоративністю. Фасади будівель часто мають нерівні лінії, балкони та вікна різної форми, що створює враження динамічності та органічності. Такі елементи можуть бути відображені у крої сучасного одягу, наприклад, у вигляді асиметричних суконь, спідниць або блуз з різними рівнями довжини. В архітектурі модерн використовуються вигнуті форми та плавні лінії, які можуть бути адаптовані у вигляді драпірування чи об'ємних рукавів. Також важливими є природні орнаменти, що імітують листя та квіти, які можуть бути відтворені у вишивці або текстильних візерунках.

Декоративно-прикладне мистецтво стилю модерн включає в себе широкий спектр об'єктів, таких як меблі, кераміка та текстиль, прикрашені складними орнаментами та інкрустаціями. Для цього стилю характерні інкрустація, емальовані поверхні та текстурні елементи, які можна використовувати в оздобленні сучасного одягу, наприклад, у вигляді бісерної вишивки чи аплікацій.

З метою чіткого відображення ключових рис кожного першоджерела та їхньої адаптації до сучасного одягу, було створено кілька порівняльних таблиць (табл. 2.2-2.4).

Таблиця 2.2

Порівняльний аналіз декоративних елементів

Джерело	Декоративні елементи	Використання в одязі
Вітражі	Квіткові орнаменти, кольорове скло, органічні форми	Принти на тканині, кольорові аплікації
Архітектура	Ліпнина, мозаїка, скульптурні елементи	Об'ємні вишивки, декоративні вставки
Декоративно-прикладне мистецтво	Інкрустація, емаль, текстурні поверхні	Декор з бісеру, ручна вишивка, текстильні аплікації

Таблиця 2.3

Порівняльний аналіз кольорової гами

Джерело	Типові кольори	Рекомендації для колекції
Вітражі	Смарагдовий, бурштиновий, кобальтовий, пурпуровий	Використання насичених відтінків для акцентів
Архітектура	Пастельні тони, природні кольори (зелений, пісочний)	Пастельна палітра для базових елементів
Декоративно-прикладне мистецтво	Золотий, срібний, перламутровий	Металізовані тканини та оздоблення

Таблиця 2.4

Порівняльний аналіз форми

Джерело	Характерні форми	Ідеї для одягу
Архітектура	Арки, вигнуті лінії, асиметрія	Асиметричні сукні, топи з вигнутим краєм
Вітражі	Геометричні та плавні лінії	Геометричні принти, вставки різної форми
Декоративно-прикладне мистецтво	Об'ємні деталі, драпірування	Об'ємні рукави, багатошарові спідниці

Таким чином, на основі проведеного аналізу можна зробити висновок, що стиль модерн пропонує багатий спектр декоративних і конструктивних рішень для створення сучасної колекції одягу. Основні риси, які можуть бути використані, включають органічні лінії, асиметрію в крої, багатобарвну палітру та природні мотиви, що підкреслюють гармонію між природою та дизайном. Це дозволяє створити одяг, який гармонійно поєднує естетику минулого з актуальними модними трендами, зберігаючи при цьому унікальність та витонченість стилю модерн.

2.3 Трансформація творчого джерела в модель-образ

У даному проекті за основу було взято декоративне мистецтво вітражів та елементів архітектури у стилі Арт Нуво як головне творче джерело, що виступає своєрідним смисловим камертоном усієї колекції. Було поставлено завдання не лише стилістично інтерпретувати форми та естетику вітражів, але й переосмислити їхню декоративну природу у контексті сучасного дизайну одягу. Вибір саме вітражного мистецтва як джерела натхнення зумовлений його гармонійним поєднанням органіки та декоративності, що ідеально співзвучне з емоційним настроєм колекції, орієнтованої на жінок 25–30 років, які працюють у сфері флористики й тяжіють до творчості, естетики природи та індивідуального самовираження. Рисунки 2.1-2.3 ілюструють етапи трансформації творчого джерела в модель-образ.

Рис.2.1

Схема трансформації декоративних елементів вітражів у конструктивні та стилістичні рішення моделей колекції

У процесі трансформації декоративної мови вітражів Арт Нуво було застосовано методи колажування, стилізації та ритмічного повторення, що дозволило переосмислити композиційні принципи розподілу кольору, форми й орнаменту в структурі силуету. Особливу увагу було приділено розчленуванню вітражного малюнка на окремі елементи, які згодом стали основою для формотворення одягу. Наприклад, форма арки, характерна для вітражів, трансформувалася у плавні силуетні лінії жакетів і суконь; ритмічні вигини свинцевої обводки були адаптовані у вигляді декоративних швів, рельєфів і ліній розрізів (див. рис. 2.1 та рис. 2.2).

Колористична палітра колекції була узгоджена з палітрою реальних вітражів: було обрано природні, приглушені, але виразні кольори — бордові, зелені, бурштинові відтінки, які відповідають рослинним мотивам та дають змогу зберегти атмосферу витонченості та природності.

Рис. 2.2

Схема трансформації вітражів та елементів архітектури у стилі Арт Нуво, в ескізи моделей одягу (живописний та графічний варіанти)

У декоративному оформленні моделей передбачається використання аплікації та вишивки, що ґрунтуються на мотиві стилізованих квітів, листя, плавних ліній – характерних для вітражів Арт Нуво. Ці елементи виконують не лише естетичну, а й структурну функцію, підкреслюючи композицію моделі й збагачуючи її пластичну виразність. При цьому кожна модель містить візуальне посилення на певний архітектурний чи вітражний елемент, що простежується у формі рукава, коміра, низу сукні або декоративного оформлення плечової зони (див. рис. 2.3). Типові вертикальні прямокутники, стрічасті арки, витягнуті овалоподібні елементи, що поділяють площину вітража, стали основою для формоутворення в костюмах. Ці пропорційні відношення були адаптовані у вигляді видовжених ліній плеча, декоративних вертикалей на лицьовій частині одягу, сегментування полотна суконь та жакетів, а також асиметричних конструктивних рішень, що імітують динаміку свинцевих

переплетень у вітражі. Силуети здебільшого розкльошені або напівприлягаючі, із плавними переходами ліній, що повторюють органіку декоративного джерела.

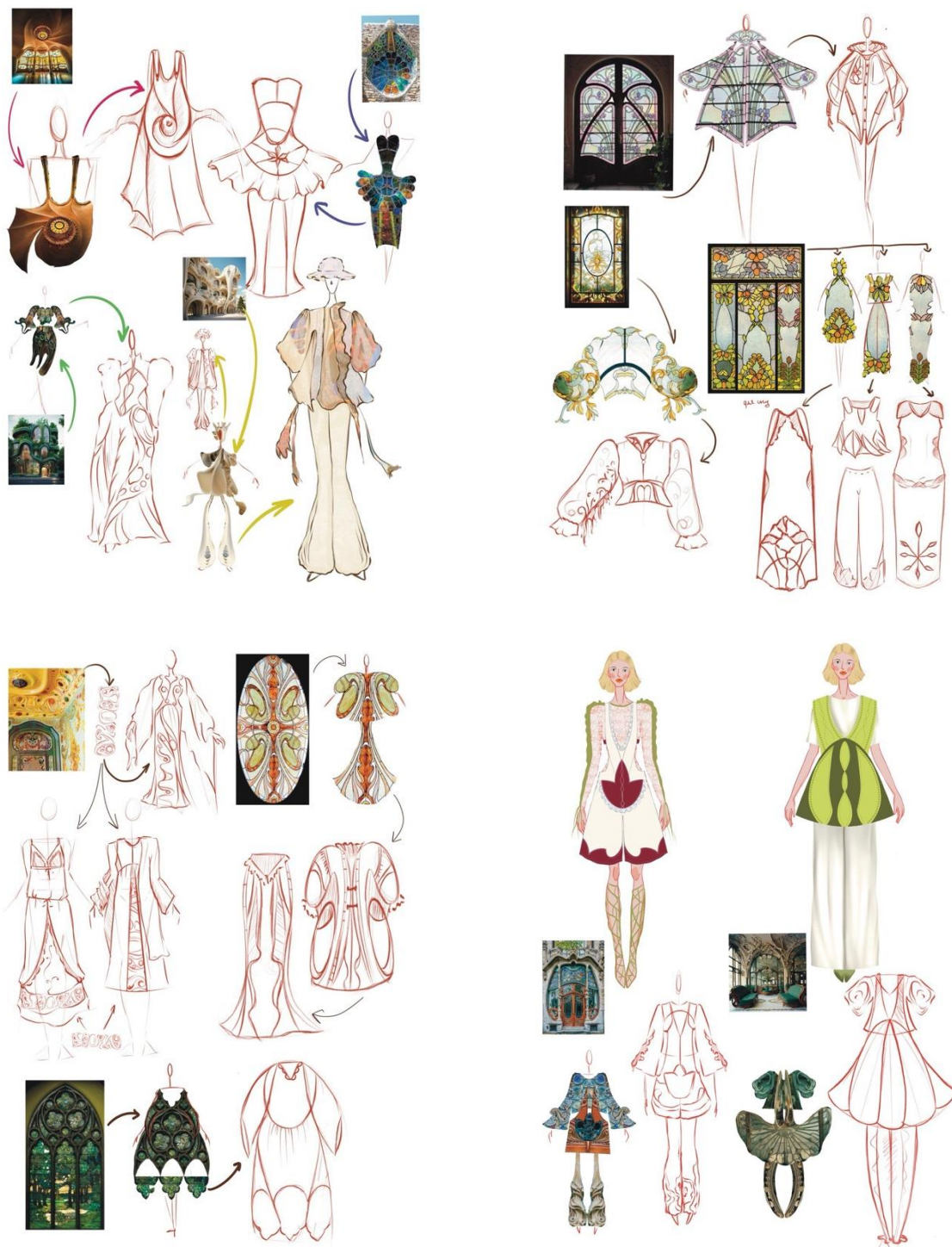

Рис. 2.3

Адаптація аплікацій у модель-образ та візуальне посилення на певний архітектурний чи вітражний елемент

Текстильне вирішення колекції було спрямоване на відтворення світлопроникності, легкості та делікатності вітражів. Було використано такі матеріали як органза, що за рахунок своєї прозорості та мерехтіння створює ефект гри світла, подібно до кольорового скла. Поряд із цим застосовано і традиційні, непрозорі тканини, які врівноважують композицію та надають їй конструктивної завершеності. Фактури тканин обрано таким чином, щоб вони контрастували або гармоніювали між собою, наслідуючи багат шаровість вітражної техніки, де поєднується колір, світло й лінія.

Таким чином, вся колекція є результатом глибокої художньої інтерпретації декоративних образів вітражного мистецтва Арт Нуво, що було трансформовано у сучасну мову моди засобами форми, декору, кольору й текстилю. Це дозволило досягти не лише стилістичної цілісності, але й забезпечити ідейне наповнення колекції, де кожен костюм є своєрідною «вітражною історією», що відображає жіночність, природу та естетику рубежу XIX–XX століть.

2.4 Композиційна побудова та формоутворення колекції

На цьому етапі здійснюється розробка ескізного ряду моделей, що відображає концепцію колекції, її стилістичні особливості та композиційну побудову. Композиція колекції розвивається поступово, переходячи від одного блоку до іншого, а всередині кожного блоку – від першої моделі до останньої.

В першому блоці, названому «**Романтика**», представлені моделі жіночного одягу, створені для особливих моментів, таких як побачення, святкові події та вечірні прогулянки. Вбрання вирізняється плавними силуетами, легкими тканинами та витонченими декоративними деталями, що підкреслюють ніжність і елегантність образу. Кольорова гама: салатовий, персиковий та пурпуровий, які додають образам свіжості, м'якості та чуттєвості (рис. 2.4).

Другий блок, названий **«Флора»**, представляє одяг для роботи, розроблений з урахуванням комфорту та естетики, необхідних для професійної діяльності у квітковому магазині. Моделі поєднують практичність і витонченість, забезпечуючи зручність рухів і водночас підкреслюючи природну елегантність. Використані натуральні тканини та м'які силуети, що гармонійно вписуються в атмосферу квітового простору. Кольорова гама: екрю, блідо-каштановий, сірий шифер (рис. 2.5), що відображає природні відтінки деревини, каменю та пергаментного паперу.

Третій блок, названий **«Офіційний стиль»**, представляє офіційно-діловий одяг, що поєднує елегантність і практичність для роботи у квітковому магазині та бізнес-середовищі. Моделі цього блоку вирізняються чіткими силуетами, лаконічним кроєм і витриманою палітрою, що підкреслює професіоналізм та стриману елегантність. Кольорова гама: темно-зелений хакі, темно-сірий, умбра палена (рис. 2.6), які відображають природну стійкість, силу та витонченість.

Четвертий блок, названий **«Вечірня магія»**, представляє моделі для урочистих заходів, вечірок та спеціальних подій. Цей блок включає максимально нарядні образи, що вирізняються розкішними тканинами, витонченими декоративними елементами та вишуканими силуетами. Одяг підкреслює елегантність і святковість, створюючи образи для особливих моментів. Кольорова гама: блакитний, світло-фіолетовий та смарагдовий (рис. 2.7) що додає образам легкості, ніжності та розкоші, створюючи атмосферу святкового блиску.

П'ятий блок, названий **«Люмінофолія»**, представляє одяг для повсякденних, але нарядних образів з елементами етніки та мережива. Цей блок поєднує в собі зручність і стиль, дозволяючи створювати образи, що підходять як для активного дня, так і для святкових моментів. Моделі вирізняються використанням етнічних мотивів та ніжного мережива, що додає легкості і романтичного шарму. Кольорова гама: молочний, шартрез, карміновий (рис. 2.8), що в поєднанні з мереживними деталями створює образи, які виглядають елегантно і одночасно зберігають елементи народної культури.

Шостий блок, названий «**Зимова елегантність**», представляє теплий зимовий одяг, що поєднує стиль та комфорт для холодної пори року. Моделі цього блоку вирізняються утепленими матеріалами, зручним кроєм та елегантними деталями, які забезпечують тепло без шкоди для вигляду. Кольорова гама: блакитний, ніжно-фіолетовий та темний смарагд (рис. 2.9), що створює відчуття свіжості, м'якості та розкоші, додаючи зимовим образам елегантності і гармонії.

Сьомий блок, названий «**Cottage Core**», представляє одяг у стилі сільського шику, який поєднує природні елементи та романтичні деталі для повсякденного носіння. Моделі цього блоку вирізняються легкістю, витонченістю та природною естетикою, що ідеально підходять для прогулянок на свіжому повітрі або для створення затишного образу в повсякденному житті. Кольорова гама: болотний, сіророжевий, сіроголубий (рис. 2.10), що відображає природні відтінки лісу, ранкової роси та затишного сільського пейзажу, створюючи атмосферу спокою та гармонії з природою.

Восьмий блок, названий «**Затишок дому**», представляє моделі для домашнього одягу, що поєднують комфорт і ніжність для відпочинку вдома. Моделі цього блоку вирізняються м'якими, легкими тканинами та розслабленими силуетами, що забезпечують максимальний комфорт під час відпочинку чи домашніх занять. Кольорова гама: ніжний рожевий, фіолетовий та голубий (рис. 2.11), що додає образам легкості, гармонії та затишку, створюючи атмосферу тепла і спокою в домашньому оточенні.

Дев'ятий блок, названий «**Елегантні зустрічі**», включає одяг, який підходить для ділових зустрічей і важливих подій, де потрібен стильний, але не надто формальний вигляд. Моделі цього блоку вирізняються елегантністю та витонченістю, ідеально підходять для створення образів, що підкреслюють професіоналізм, але з ноткою нарядності. Кольорова гама: блакитний, молочний та холодний хакі (рис. 2.12), які додають образам свіжості, елегантності і сучасного вигляду, роблячи їх ідеальними для зустрічей та важливих подій.

Рисунок 2.4 Ескізи блоку колекції «Романтика»

Рисунок 2.5 Ескізи блоку колекції «Флора»

Рисунок 2.6 Ескізи блоку колекції «*Офіційний стиль*»

Рисунок 2.7 Ескізи блоку колекції «*Вечірня магія*»

Рисунок 2.8 Ескізи блоку колекції «Люмінофолія»

Рисунок 2.9 Ескізи блоку колекції «Зимова елегантність»

Рисунок 2.10 Ескізи блоку колекції «Cottage Core»

Рисунок 2.11 Ескізи блоку колекції «Затишок дому»

Рисунок 2.12 Ескізи блоку колекції «Елегантні зустрічі»

Колекція виконана з акцентом на елегантність та сучасні тренди, при цьому зберігаючи зв'язок із природними мотивами і стильними елементами, що відображають характер Ар Нуво. Колористична побудова колекції базується на природних і спокійних відтінках. Для більшості моделей використано палітру натуральних кольорів, таких як екрю, сірий шифер, блідо-каштановий і холодний хакі, що підкреслюють спокійний, але витончений стиль. Для вечірніх образів вибрані насичені кольори, такі як смарагдовий, пурпуровий і блакитний, що додають розкоші і виразності кожному виробу.

Важливу роль у колекції відіграє декор, що включає тонко опрацьовані текстури, глянцеві фактури та елементи, які акцентують увагу на деталях. Всі декоративні елементи органічно поєднуються з концепцією природної краси, що є основою колекції. Вишивка, геометричні орнаменти і флористичні мотиви використовуються на тканинах, таких як шовк, органза і мереживо, створюючи вишукані і в той же час сучасні образи.

Драпірування, елементи різних фактур і геометричні вставки додають глибини і динамізму кожному виробу. Складні вирізи і цікаві поєднання тканин підкреслюють сучасний підхід до традиційних мотивів.

Блок 1 **«Вечірня магія»** (Рис. 2.13) базується на вертикально витягнутих формах і м'яких хвилеподібних лініях, що перегукуються з декоративними мотивами вітражів стилю Арт Нуво. Основним геометричним символом виступає прямокутник, що простежується у контурах рукавів, вирізів та декоративних ліній. Пропорції моделей подовжені, ритм гармонізується повторенням фігурних вставок та плавними перетіканнями ліній. Колористика світла з акцентами блакитного та фіолетового, що створює ефект прозорості й легкості. Декор мінімальний, підпорядкований формі, композиційний центр зосереджено у верхній частині виробів.

Блок 2 **«Романтика»** (Рис. 2.14) має більш пластичну та об'ємну форму, що імітує стекляні переливи вітражів. Геометричні елементи змінюються у напрямку кола та сегментів, що впливають на пропорційний розподіл об'єму в моделях. Відчутна ритміка створена за рахунок повторення округлих ліній і драпірувань. Колірна палітра тепліша, з пастельними та карамельними відтінками. Центри композиції зміщені до середини або нижньої частини силуету. Декоративне вирішення зосереджене в області комірів та рукавів, що підсилює ефект святковості.

Блок 3 **«Зимова елегантність»** (Рис. 2.15) у цьому блоці формоутворення орієнтується на більш геометризovanі елементи: ромби, трикутники, розкриті арки. Моделі набувають чіткішої архітектоніки, з акцентом на симетрії. Ритмічність створюється контрастами між гострими і м'якими елементами. Колористика — зелено-срібляста, витримана у холодній гамі, що надає блоку стриманого, інтелектуального характеру. Декор стилізовано під архітектурні візерунки модерну, а композиційні центри чітко артикульовані в області талії або грудей.

Блок 4 **«Cottage Core»** (Рис. 2.16) демонструє стилістичну варіацію, що тяжіє до костюмної графіки з елементами етнічних мотивів. Геометричні символи трансформуються в похідні форм пелюсток, зерен, насіння і творює форму трапеції.

Пропорції моделей дещо укорочені, вносячи динаміку в загальну композицію колекції. Колірна палітра контрастна: поєднання зеленого, жовтого та бордового. Властивий ритмічний повтор схожих за формою деталей. Композиційні акценти зосереджені на декоративному оздобленні верхньої частини виробів.

Блок 5 **«Флора»** (Рис. 2.17) у даному блоці прослідковується посилення вертикального ритму та урбаністичної пластики. Форма витончена, з вужчими силуетами та делікатним обрисом. Основними геометричними елементами стають краплеподібні й овальні форми, які компонуються у прямокутнику. Колористика витримана у спокійних оливкових та земляних тонах. Єдність блоку забезпечується декоративними вставками, що ритмічно повторюються у всіх моделях. Структура моделей організована навколо центральної вертикалі.

Блок 6 **«Елегантні зустрічі»** (Рис. 2.18) демонструє найбільшу легкість і декоративність. Тут відбувається стилістичне «розкриття» теми в напрямку ретро-романтики. Форми делікатно розширені донизу, моделі відзначаються м'якістю пропорцій. Геометрія ґрунтується на плавних арках та стилізованих квітах. Колористика світла, з вкрапленнями пастельно-жовтого та рожевого. Композиційні центри — в зоні спідниць та оздоблення верхньої частини.

Блок 7 **«Офіційний стиль»** (Рис. 2.19) Цей блок демонструє поглиблення теми природної органіки, втіленої в м'яких, обтічних формах і фактурних тканинах. Формоутворення базується на еліпсоподібних і краплеподібних силуетах, що надають моделям природності та об'ємності. Пропорції збалансовані, зі зміщенням акценту на нижню частину фігури. Ритмічне чергування розкльошених та прилеглих форм створює динаміку. Колористика побудована на теплих теракотових і оливкових тонах, що перегукуються з природними мотивами. Декоративні елементи стилізовані під гілки, листя та паростки. Центри композиції варіюються, створюючи багатозначну візуальну мову.

Блок 8 **«Люмінофолія»** (Рис. 2.20) Цей блок акцентує увагу на етнічній стилістиці та декоративному багатстві. Формоутворення включає овальні й круглі

елементи, що нагадують традиційні народні силуети з сучасним переосмисленням. Пропорції побудовані на грі об'ємів, особливо у верхній частині — кейпах, рукавах, мантиях. Ритм формується через симетрію в оздобленні та повторення мотивів. Колористика складається з природно-зелених, бордових і білих відтінків — це створює врівноважену та впізнавану гармонію. Композиційні центри часто зосереджені в області спини або плечей, підкреслені орнаментом. Декор — активний, з вишивальними мотивами, стилізованими під модерн.

Блок 9 «Затишок дому» (Рис. 2.21) має витончене формоутворення, з плавними, симетричними лініями, натхненними вітражною структурою. Геометричні елементи переходять у стилізовані флористичні орнаменти. Пропорції підкреслено жіночні, з акцентом на вертикаль і талію. Ритм досягається завдяки симетрії деталей і декоративних вставок. Колористика пастельна, світло-рожева, бузкова та бірюзова — створює ніжний, підсумковий настрій. Композиційні центри здебільшого в області грудей або подолу, часто посилені декоративною аплікацією.

Рис. 2.13. Формоутворення та пропорціонування блоку колекції «Вечірня магія»

Рис. 2.14. Формоутворення та пропорціонування блоку колекції «Романтика»

Рис. 2.15. Формоутворення та пропорціонування блоку колекції «Зимова елегантність»

Рис. 2.16. Формоутворення та пропорціонування блоку колекції «Cottage Core»

Рис. 2.17. Формоутворення та пропорціонування блоку колекції «Флора»

Рис. 2.18. Формоутворення та пропорціонування блоку колекції «Елегантні зустрічі»

Рис. 2.19. Формоутворення та пропорціонування блоку колекції «Офіційний стиль»

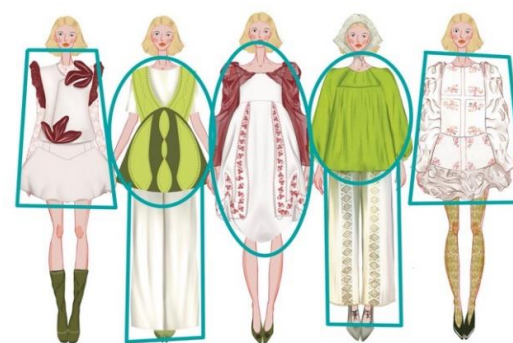

Рис. 2.20. Формоутворення та пропорціонування блоку колекції «Люмінофолія»

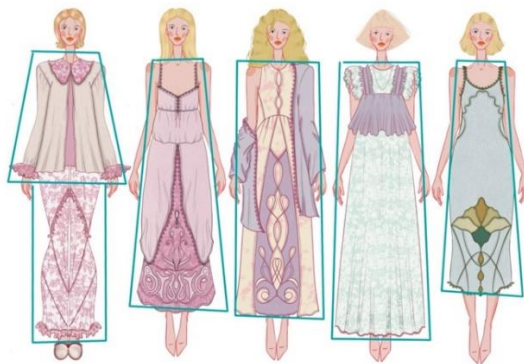

Рис. 2.21. Формоутворення та пропорціонування блоку колекції

Колекція побудована з урахуванням законів гармонізації форми та правил узгодження геометричної побудови окремих її елементів. Представлені вище схеми ілюструють аналіз. формоутворення та пропорцій всіх блоків колекції.

2.5 Характеристика блоків колекції та їх асортиментного складу

Блок колекції **«Вечірня магія»** (див. рис. 2.7) складається з п'яти вечірніх образів, які поєднують естетику ар нуво, фантазійні мотиви та сучасну романтику.

Перший образ – довга сукня зі світлого шовку з корсетним верхом із лілового атласу та прозорими рукавами з органзи, прикрашеними об'ємними аплікаціями у вигляді квітів у бірюзових тонах.

Другий образ – багатошарова сукня зі шлейфом із поєднанням атласу, шифону та органзи у лавандово-блакитній гамі, з фігурними вирізами та декоративною вишивкою.

Третій образ – асиметрична коктейльна сукня на одне плече, створена з білого шифону та фатину з фіолетовим блискучим принтом, що нагадує зоряне небо.

Четвертий образ – фантазійний ансамбль, який складається з корсета із фігурною лінією плечей, пишної короткої спідниці з органзи та високих ботфортів із сріблясто-блакитної екошкіри.

П'ятий образ – лаконічна довга сукня-футляр з лавандового полотна у поєднанні з графічним жакетом з блакитного костюмного матеріалу з ліловими вставками.

Усі образи витримані у холодній пастельній гамі, домінують білий, фіолетовий, лавандовий та блакитний кольори. Образи вирізняються легкістю, мерехтінням фактур та декоративністю, що підкреслює тему магії вечора.

Блок колекції **«Люмінофолія»** (див. рис. 2.8) втілює образи природи через поєднання фактур, об'ємів і декоративних елементів у природній гамі.

Перший образ складається з білої котонової спідниці та блузи, доповнених мереживною кофтинкою, з акцентом на бордові аплікації у формі листків і масивні плечі, образ завершують бордові чоботи.

Другий образ – поєднання штанів з молочного полотна, футболки з легкого трикотажу та сарафану з аплікацією у формі листка з салаткової та темно-зеленої тканини.

Третій образ – сукня з пишною спідницею з білої тканини, прикрашена червоною вишивкою, з об'ємними рукавами-буфами з бордової тафти та декоративною вставкою на грудях.

Четвертий образ – ансамбль з лляних прямих брюк зі світло-зеленою вишивкою та блузи з лаймового льону в формі пончо, що створює вільний силует.

П'ятий образ – комплект з блузи з пишними рукавами та мініспідниці з рюшами з білої тканини, прикрашеної червоною вишивкою; образ доповнено прозорими колготками з принтом листя у жовто-зелених відтінках.

Усі моделі поєднують мотиви флори, природну кольорову палітру та текстури, що підкреслюють концепцію «світіння природи».

Блок колекції **«Романтика»** (див. рис. 2.4) вирізняється легкістю, ніжністю форм і пастельною кольоровою гамою з флористичними мотивами.

Перший образ складається з легкої плісированої спідниці з білого шифону та прозорої смугастої блузи з органзи в сіро-зелених і коричневих відтінках, оздобленої широким поясом із персикового шовку, що утворює бант.

Другий образ поєднує пишну білу спідницю з драпіруванням, ліловий корсет із декоративними гудзиками та листковими деталями на плечах із зеленого та помаранчевого фетру, доповнений червоним беретом.

Третій образ – сукня вільного крою з легкої тканини з квітковим принтом у пастельних відтінках, з глибоким декольте та декоративним коміром, доповнена капелюшком з фіолетовою стрічкою та квіткою.

Четвертий образ складається з довгої сукні з білої тканини з асиметричним ліловим елементом і декоративними вигинами в салатному кольорі, а також рукавами з переливчастої бордової тканини, що створює витончений силует.

П'ятий образ – це поєднання сірого низу у вигляді шароварів, ніжно-рожевої блузи з рюшами та об'ємного жилету з лілової стьобаної тканини з червоними рукавами, що формує романтичний і водночас сучасний образ.

Усі моделі підкреслюють жіночність і м'якість, натхненні природною красою й естетикою романтичної доби.

Блок **«Елегантні зустрічі»** (див. рис. 2.12) вирізняється витонченою жіночністю, натхненою природними формами, текстурами та ретро-естетикою.

Перший образ поєднує м'ятно-зелену блузу з об'ємними рукавами і спідницю, що нагадує пелюстки квітів, завдяки розширеному низу з темно-зеленими елементами — образ дихає свіжістю весни, легкий та природний.

Другий – динамічний завдяки асиметричному крою: біла сорочка у поєднанні з бордовим драпіруванням і світло-блакитною спідницею з квітковим орнаментом створює ефект невимушеної елегантності.

У третьому образі класичний силует з оливково-зеленим жилетом, квітковою сорочкою та довгою струменистою спідницею підкреслює витриманість і стриману романтику.

Четвертий образ – об'ємна прозора блуза з високою горловиною, пишні брюки й капюшон створюють ніжну, майже казкову атмосферу.

П'ятий образ складається з кремової сукні з гірчичним принтом і червоними чоботами – в ньому поєднуються тепло, традиційність і яскравий характер. Колекція тримається на гармонії природних відтінків, м'яких форм і поєднанні фактур – від повітряної органзи до щільного твіду, що створює цілісну історію елегантності в русі.

Блок колекції «**Затишок дому**» (див. рис. 2.11) передає атмосферу ніжності, легкості та комфорту, де силуети плавні, тканини м'які, а кольори приглушені, пастельні.

Перший образ – це поєднання широких візерунчастих штанів і м'якої блузи з хвилястими манжетами та коміром-стійкою, що створює образ домашньої елегантності з ноткою ретро.

Другий образ – легка нічна сукня-комбінація з тонкими бретелями, глибоким вирізом і вишуканою вишивкою на подолі, що додає витонченості й жіночності.

У третьому – лінії більш вертикальні, подовжені: приталене плаття зі вставками у вигляді стилізованих квіткових мотивів, доповнене накидкою на одне плече, що створює відчуття камерної урочистості. Четвертий образ – романтична довга сукня з рельєфним ліфом, короткими рукавами-воланами та легким принтом – уособлення спокою й світла.

П'ятий образ – лаконічна трикотажна сукня-сорочка з декоративним мотивом внизу, вона найбільш стримана, але не менш виразна.

Колекція збудована на м'яких переходах лавандового, бузкового, кремово-білого та м'ятного відтінків, а основні тканини — це трикотаж, батист, бавовна, шовк, які дарують тактильний комфорт і відчуття безпеки.

Блок колекції «**Зимова елегантність**» (див. рис. 2.9) складається з образів, що поєднують складні силуети, багат шаровість та насичену, проте приглушену палітру.

Перший образ – об'ємна куртка зі світло-фіолетовими вставками та декоративною стібкою, поєднана з оливковими штанами з контрастними нашивками; тканини – плащова тканина, вовна, синтепон.

Другий – жакет із глибоким коміром-шалькою, прикрашеним хутром, у комбінації з драпірованою міді-спідницею; основа — твід, екошкіра, штучне хутро.

Третій образ – видовжена туніка з округлими плечима й хвилястими рукавами, до якої підібрана фігурна спідниця-кльош; тканини — трикотаж, щільний креп, вовняний стрейч.

Четвертий образ – структурований жакет із заціпами, коміром-стійкою та акцентними рукавами, доповнений прямими зеленими брюками; тканини — шерсть, букле, тафта.

П'ятий – декоративне пальто з пишними рукавами та багатошаровою спідницею зі вставками у вигляді пелюсток; використані стьобані матеріали, сатин, вельвет.

Кольори блоку: м'ята, сіро-зелений, бузковий, бірюзовий, оливковий, з акцентами рожевого та сріблястого.

Ескізи блоку колекції «**Cottage Core**» (див. рис. 2.10) демонструють романтизований, природний і водночас функціональний підхід до жіночого одягу з акцентом на комфорт, текстуру та приглушену природну палітру.

Перша модель представлена у сукні з овальним силуетом, виконаній із фактурної тканини кольору шавлії, з акцентованими геометричними декоративними елементами на передній частині. Рукави — об'ємні, з жовтуватого-кремового матеріалу, бавовняного мусліну, що створює контраст м'якості до чіткості основного крою. Низ штанів з рослинним візерунком з бавовняного трикотажу, надає образу етнографічного відтінку.

Друга модель базується на стилізації під сільське вбрання з сучасною обробкою. Сукня в клітинку з вовняної тканини пастельно-рожевого та оливкового кольору має напівприталений силует, доповнений довгим жакетом з легкого сукна в пісочному відтінку. Акцент створено за рахунок в'язаного сумочного елемента та високих замшевих чобіт. Образ втілює поєднання практичності й жіночності.

Третя модель натхненна етноромантикою: м'яка, вільна сукня з асиметричним низом виконана з натуральної льняної тканини оливкового кольору, комбінується з

об'ємною прозорою блузою з делікатним квітковим принтом на шифоні. Декоративне рельєфне оформлення переду підсилює вінтажний характер ансамблю. Головний убір, в'язаний капор рожевого кольору, завершує образ пасторальної героїні.

Четверта модель зосереджена на витягнутому силуеті. Сукня з м'якої вовни кольору моху та графітово-сірими елементами в зоні плечей і манжет має глибокий виріз та контрастну фактурну вставку у вигляді хутроподібного коміра. Плісирований низ із сегментованою обробкою додає геометрії та об'єму. Використано вовну або фетр у поєднанні з текстурованим трикотажем.

П'ята модель – легка й повітряна. Сукня без рукавів на основі прямого силуету виконана з блакитного льону, прикрашена вишивкою або аплікацією, що імітує народні мотиви. Під нею – шаровари з легкої тканини кремового кольору, що створює елемент багат шаровості. Взуття — зручні черевики кольору моху, що гармоніюють із загальною кольоровою палітрою.

Уся колекція витримана в природних, приглушених тонах – шавлія, мох, пісок, деревна кора, припилена троянда – що підкреслює концепцію єднання з природою. Кольори, тканини та крої апелюють до традиційного сільського одягу, переосмисленого в сучасному ключі, з урахуванням тенденцій сталого дизайну, натуральності матеріалів та зручності форми.

Ескізи блоку колекції **«Офіційний стиль»** (див. рис. 2.6) демонструють нетривіальне переосмислення класичного ділового вбрання через призму натуралістичних і арт-нуво мотивів. Колекція витримана в осінній кольоровій гамі – теракота, олива, вершковий білий, сіро-коричневий та приглушений болотний – що підсилює образ інтелігентної, витонченої, але впевненої жінки.

Перша модель поєднує строгий приталений жакет з мідно-коричневої вовни з подовженою спідницею-колонною, виготовленою з контрастної світлої тканини, ймовірно, віскозного трикотажу. Вишивка у вигляді пагонів, що обвивають низ спідниці, додає органічної символіки та пом'якшує суворість ліній, вводячи натяк на природність у межах ділового дрес-коду.

Друга модель представляє креативну адаптацію офісного стилю з використанням фактурної світлої тканини у спідниці, яка має акцентовані шви, подібні до мережива або декоративної прострочки. Приталений жакет із кашеміру кольору кори дерева підкреслює талію, доповнений білим корсетом з художнім малюнком або аплікацією — що додає мистецького елементу до образу.

Третя модель виражає більше м'якості та свободи. Драпірована туніка вільного крою з прозорої або напівпрозорої тканини (можливо, органзи або шифону) має широкі рукави з акцентом на об'єм. Відтінки сіро-бежевого з переходом у блідо-коричневий підсилюють глибину образу, тоді як центральні декоративні елементи із бордовим натякають на художню естетику, не порушуючи ділової стриманості.

Четверта модель поєднує структурований жакет з широкими плечима кольору оливи та багат шарову спідницю з хвилястими рюшами, виготовлену з лляної або лляно-шовкової тканини у світлому тоні. Класичні елементи – корсетна вставка, геометрія в оздобленні – поєднуються з ботфортами, створюючи баланс між елегантністю і сучасною енергією.

П'ята модель демонструє жіночність через класичний довгий жакет-сукню з приталеним силуетом і рельєфними швами, виготовлений із щільної вовни кольору червоної землі. Основна увага зосереджена на нижній частині – флористична аплікація та тканинні елементи, що імітують зелень, створюють ефект злиття з природою. Сукня ніби проростає знизу, символізуючи ідею живого костюма як частини природи.

Весь блок побудований на гармонійному балансі між класичним діловим кроєм та мистецькими, біонічними деталями. Натуральні тканини –вовна, льон, шовк, бавовна — доповнені вишуканими текстильними ефектами та ручною роботою. Це офіційний стиль нового покоління – глибокий, філософський, натхненний природою та водночас цілком функціональний.

Блок колекції «Флора» (див. рис. 2.5) – це ода рослинній ніжності, жіночій легкості й природній гармонії. Образи створені на перетині ретро-естетики, народних

мотивів та сучасної стилізації, де провідними стають текстури, вишивка та делікатні колористичні рішення. Палітра охоплює м'які природні тони: оливковий, м'ятний, попелясто-рожевий, вершковий, теракотовий, приглушено-синій і теплий сіро-зелений.

Перша модель поєднує романтизм із натяком на функціональність: розкльошені білі брюки з легкої тканини (батист або віскоза) у поєднанні з приталеною тунікою з сіро-блакитного деніму або грубого льону. Об'ємні рукави з жовто-зеленою флористичною вишивкою натякають на ботанічні мотиви. Завершує образ капелюшок з декоративною стрічкою — елемент, що вказує на ностальгійне коріння стилю.

Друга модель витончена й лірична. Напівпрозора сукня кольору пелюстки троянди прикрашена витягнутими флористичними орнаментами. Поверх неї – легка накидка оливкового кольору з фактурного матеріалу з пишними рукавами-буфами, що додають образу м'якості. Контрастна окантовка рукавів і подолу завершує композицію в дусі модерного романтизму.

Третя модель це багат шарове вбрання, яке поєднує коротку сукню зі щільної жакардової тканини із рослинним орнаментом, рукави й вставки з сіро-коричневого трикотажу та декоративний нагрудник із шкірозамінника або вишитої тканини. Високі рожеві чоботи з аплікацією створюють акцент і ритмічну рівновагу. Загальний образ нагадує візуальну метафору гербарію – зібрання текстур та кольорів.

Четверта модель інтерпретує традиційний сільський одяг у сучасному ключі. Штани «башмати» з м'якої тканини зібрані біля щиколоток, доповнені гачкуватим светром з глибоким вирізом і вишиваними манжетами, надягненим поверх прозорої блузи кольору чайної троянди. Колористичне рішення витримане в спокійних рослинних тонах, що підсилює тему злиття з природою.

П'ята модель – сукня з розкльошеною спідницею з важкої драпованої тканини в сірому кольорі поєднується з блузою з багатими деталями — пишні рукави, контрастний комір і манжети, вишивка у вигляді гілочок або ягід. Тканини – шифон

для верху та бавовняний мусліні або льон для низу. Зелені аплікації біля подолу ніби вросли у землю, повторюючи органічний мотив.

Загалом блок «Флора» створює враження делікатного балансу між декоративністю та природною простотою. Центральною ідеєю колекції є зв'язок із живою природою через форму, текстиль та орнаментальність, уникаючи штучного блиску та надмірної геометризації. Це м'який, емоційно насичений дизайн, що розкриває глибину жіночої природи через ботанічну естетику.

Висновки до розділу 2

У другому розділі було здійснено комплексний аналіз і розробку основ композиційного проектування колекції моделей одягу. На першому етапі визначено тип та художній образ споживача, що дозволило орієнтувати колекцію на конкретну цільову аудиторію, враховуючи її естетичні, соціальні та функціональні потреби. Це стало підґрунтям для подальших етапів проектування.

Порівняльний аналіз першоджерел, історичних, мистецьких, культурних або природних, дав змогу виявити ключові стилістичні та образні мотиви, які згодом були трансформовані у власний дизайнерський концепт. Завдяки цьому творчий задум колекції набув унікального характеру, зберігаючи зв'язок із джерелом натхнення.

Трансформація ідей у модель-образ здійснювалася шляхом художнього осмислення, спрощення, стилізації та адаптації мотивів до сучасних тенденцій моди. Це дозволило сформувати індивідуальний стиль колекції, що поєднує авторське бачення з актуальністю.

Композиційна побудова та формоутворення колекції були спрямовані на створення гармонійного цілого з виразною логікою розвитку образу. Особлива увага приділялася силуетам, ритму, пропорціям та структурі колекції.

На завершальному етапі охарактеризовано блоки колекції, що відображають її модульну структуру, а також визначено асортиментний склад кожного блоку. Це

забезпечує як візуальну цілісність колекції, так і функціональну різноманітність моделей.

Загалом, виконані проєктно-композиційні етапи стали основою для цілісного, концептуально обґрунтованого та естетично виразного модельного ряду, який відповідає вимогам сучасного дизайну одягу.

РОЗДІЛ 3

КОНСТРУКТОРСЬКИЙ

У цьому розділі представлено основні етапи конструкторської підготовки моделей колекції «Люмінофолія». Зокрема, обґрунтовано вибір моделей для подальшого проектування на основі художньо-стилістичної концепції та сучасних тенденцій моди. Описано підбір матеріалів, що відповідають як естетичним, так і експлуатаційним вимогам. Визначено методи формування об'ємно-просторової форми моделей з урахуванням особливостей силуету, функціональності та комфортності. Завершальним етапом є розробка конструктивної основи обраних виробів, що слугуватиме базою для виготовлення макетів і подальшого технологічного моделювання.

3.1. Вибір моделей для проектування

Вибір моделей для проектування ґрунтується на гармонійному поєднанні стилістичної концепції колекції, функціональності та відповідності сучасним модним тенденціям. Головним критерієм було створення естетично виразних, комфортних і практичних виробів, які легко інтегруються в гардероб споживача, саме тому було вибрано ескізний ряд «Люмінофолія» (рис.2.8)

Штани палаццо обрані завдяки їхній універсальності та елегантності. Вільний крій забезпечує комфорт і свободу рухів, що робить їх ідеальним варіантом для повсякденного носіння. Використання костюмного крепу та тканини "масло" надає виробу гарної посадки й додає вишуканості образу.

Джинсовий сарафан став частиною колекції через свою практичність і можливість створення різноманітних стилістичних поєднань. Контраст світлого та темного відтінків зеленого деніму підкреслює сучасність дизайну, а міцність матеріалу робить сарафан довговічним і зручним у догляді, що особливо важливо для активного повсякденного використання.

Лляна блуза доповнює колекцію завдяки своїм екологічним властивостям і комфорту у носінні. Натуральний склад тканини забезпечує відмінну повітропроникність, а лаконічний крій дозволяє легко комбінувати блузу з іншими виробами колекції. Такий вибір матеріалів і моделей допомагає створити гармонійний образ, що відповідає потребам сучасного споживача.

Колекція жіночого одягу поєднує характерні риси стилю Арт Нуво з актуальними тенденціями 2025 року, створюючи гармонійний баланс між історичною естетикою та сучасним дизайном. Основним джерелом натхнення стали вітражі та природні мотиви, що відобразилося в конструктивних рішеннях, декоративних елементах та колористиці виробів. Силуети моделей здебільшого приталені або з легким розширенням, що надає образам динамічності та плавності. Особливо це помітно у спідницях і сарафанах, низ яких розширений, створюючи ефект м'яких природних ліній, характерних для стилю Арт Нуво. Таке конструктивне рішення також відповідає сучасним модним тенденціям, які орієнтовані на зручність та елегантність. Подібні форми простежуються у колекціях Zuhair Murad і Cecilie Bahnsen (див. дод. В.3.4), де витонченість крою підкреслює жіночність силуету. Колекція поєднує різні варіації довжини відповідно до актуальних модних тенденцій. Подібно до трендів, що простежуються у колекціях Giambattista Valli та Elie Saab, використання як максі, так і міні довжини створює контрастність і додає універсальності. Довгі сарафани та спідниці підкреслюють граціозність рухів, додаючи драматизму й елегантності, тоді як коротші моделі надають легкості та сучасного звучання.

Колористика колекції базується на актуальних відтінках 2025 року. Білий колір, який широко представлений у колекціях Khaite (див. дод. В.3.9), No. 21 (див. дод. В.3.10), Bevza (див. дод. В.3.11), Moschino (див. дод. В.3.12), надає виробам свіжості та підкреслює витонченість форм. Зелений, що зустрічається у Giambattista Valli (див. дод. В.3.1, В.3.2), Badgley Mischka (див. дод. В.3.5), Tom Ford (див. дод. В.3.6, В.3.7), Elie Saab (див. дод. В.3.8), символізує зв'язок із природою, що є важливим аспектом

концепції колекції. Бордовий відтінок, який використовують Self-Portrait (див. дод. В.3.13), Gabriela Hearst (див. дод. В.3.14), Ermanno Scervino (див. дод. В.3.15), Alberta Ferretti (див. дод. В.3.16), додає глибини та розкішної виразності, роблячи образи більш вишуканими. Таке поєднання кольорів не лише відображає загальні тенденції, але й підкреслює гармонію між природою та мистецтвом. Декоративне оздоблення підтримує загальну ідею колекції. Орнаменти та вишивка, натхненні вітражами, перегукуються з мотивами, які представлені у колекціях Antonio Marras (див. дод. Г.3.1, Г.3.3, Г.3.4) та Valentino (див. дод. Г.3.2). Поєднання таких декоративних елементів із сучасними матеріалами дозволяє створити унікальні вироби, які відображають стиль Арт Нуво, але залишаються актуальними для сучасної моди. Квіткові мотиви, що є ключовим декоративним елементом, надають образам ніжності й витонченості, підтримуючи загальну стилістику.

Таким чином, колекція гармонійно інтегрує естетику Арт Нуво через природні мотиви та натхнення вітражним мистецтвом, водночас враховуючи актуальні тенденції 2025 року. Використання трендових кольорів, вишуканих силуетів та складних декоративних рішень дозволяє створити сучасні та елегантні образи, які зберігають зв'язок з історичною стилістикою. На наступному етапі роботи були виконані технічні рисунки обраних моделей (рис. 3.1 – 3.6) та сформовані вихідні дані для отримання конструкції.

Запропонована модель 1 для виконання в матеріалі – це білі брюки палаццо з кокеткою. Опис зовнішнього вигляду брюк з характеристикою конструкції виробу в цілому й окремих частин надається для подальшої розробки конструкторсько-технічної документації (табл. 3.1).

Опис зовнішнього вигляду моделі 1.

Штани жіночі повсякденні для молодшої вікової групи з бавовняної тканини та масла. Штани прямого силуету довжиною до щиколотки з пришивним поясом. На поясі присутні горизонтальне членування. На передньому полотнищі присутня

центральна тасьма-блискавка. Низ штанів, оздоблені строчкою. Рекомендована розмірна група: зріст 164÷170 см, Об 84÷88, II повнота група.

Таблиця 3.1

Формування вихідних даних для отримання конструкції.

№	Найменування ознаки	Варіант ознаки
1	Асортимент (вид виробу)	брюки
2	Поло-вікова ознака	Жіночий, мол. вік. група
3	Силует	прямий
4	Покрій	З поперечними членуваннями
5	Розмірно-повнотна ознака	170-70-92 (II повнотна група)
6	Матеріал	Бавовна та «масло»

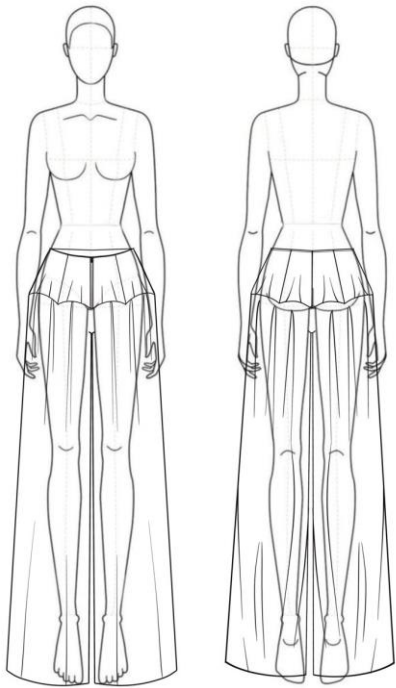

Рис. 3.1. Технічний малюнок моделі 1.
Вигляд на фігурі спереду та заду

Рис. 3.2 Технічний малюнок моделі 1.
Вигляд спереду та заду

Запропонована модель 2 для виконання в матеріалі – сарафан міні з вставками, що відповідає сучасним напрямкам моди сезону весна-літо 2025. Опис зовнішнього вигляду сарафану з характеристикою конструкції виробу в цілому й окремих частин надається для подальшої розробки конструкторсько-технічної документації.

Таблиця 3.2
Формування вихідних даних для отримання конструкції.

№	Найменування ознаки	Варіант ознаки
1	Асортимент (вид виробу)	сарафан
2	Поло-вікова ознака	Жіночий, середньої вік. група
3	Силует	Прямий розширений донизу
4	Розмірно-повнотна ознака	170-70-92 (II повнотна група)
5	Матеріал	Джинс котон

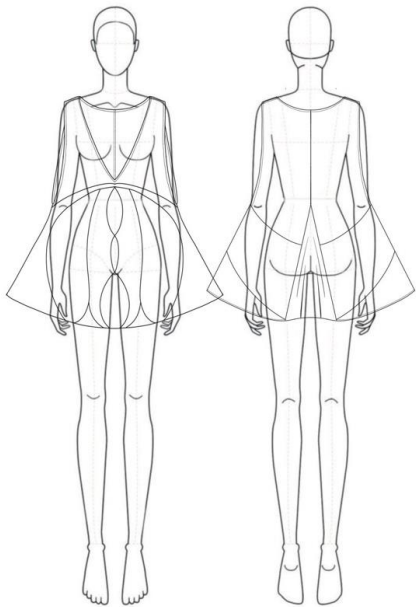

Рис. 3.3 Технічний малюнок моделі 2. Вигляд на фігурі спереду та ззаду

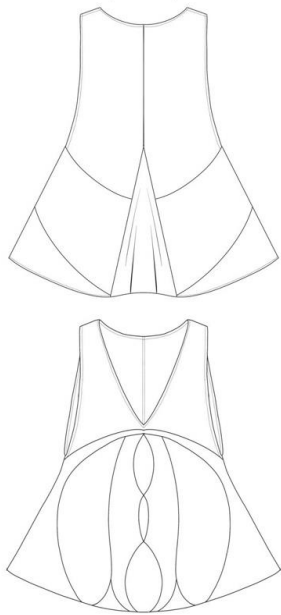

Рис. 3.4 Технічний малюнок моделі 2. Вигляд спереду та ззаду

Опис зовнішнього вигляду моделі 2.

Сарафан повсякденний жіночий для середньої вікової групи, з бавовняної тканини. Довжиною вище колін на 15 см. Переднє полотнище складається з різноманітних членувань. Заднє полотнище складається з повздовжних та поперечних членувань. Виріб без рукавів. Горловина V-подібна. Низ оброблений швом у підгин. Рекомендована розмірна група: зріст 164÷170 см, Об 84÷88, II повнота група.

Запропонована модель 3 для виконання в матеріалі – блуза жіноча, яка відповідають сучасним напрямкам моди сезону весна-літо 2025.

Таблиця 3.3

Формування вихідних даних для отримання конструкції.

№	Найменування ознаки	Варіант ознаки
1	Асортимент (вид виробу)	блуза
2	Поло-вікова ознака	Жіночий, мол. вік. група
3	Силует	прямий
4	Розмірно-повнотна ознака	170-70-92 (II повнотна група)
5	Матеріал	льон

Опис зовнішнього вигляду моделі 3.

Блуза жіноча повсякденна для жінок молодшої середньої вікової групи з бавовняної тканини.

Блуза прямого силуету довжиною нижче лінії талії на 20 см.

Пілочка оздоблена кокеткою вище лінії грудей на 5 см та має призборки. Горловина кругла. Низ оброблений швом у підгин. Рукав реглан з призборками біля горловини, розширений, оброблений резинкою та мереживом по лінії низу.

Рекомендована розмірна група: зріст 164÷170 см, Об 84÷88, II повнота група

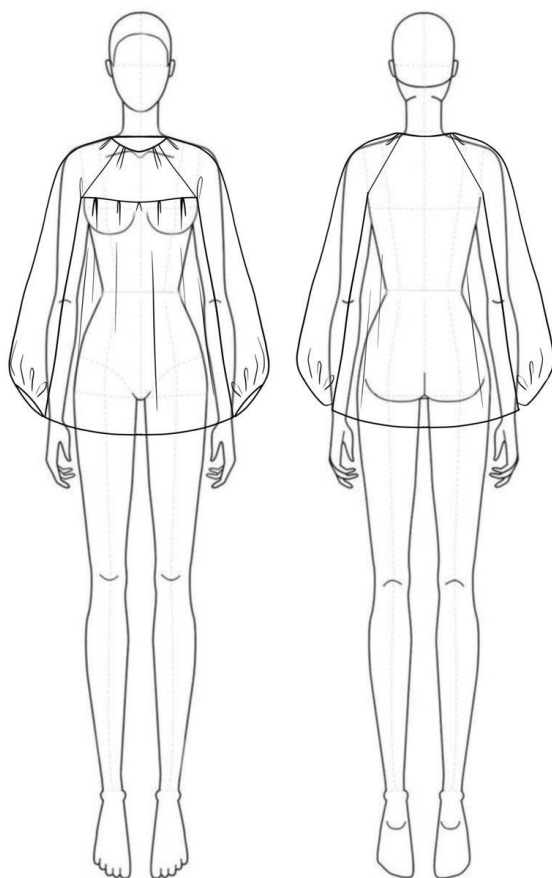

Рис. 3.5 Технічний малюнок моделі 3.
Вигляд на фігурі спереду та ззаду.

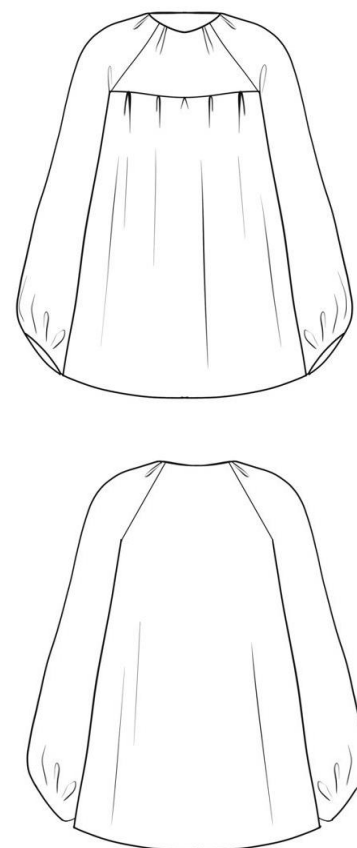

Рис. 3.6 Технічний малюнок моделі 3.
Вигляд спереду та ззаду.

3.2 Вибір матеріалів для виготовлення моделей колекції

У процесі розробки колекції для сезону 2025 року вибір матеріалів є важливим етапом, який визначає не лише естетичний вигляд, але й комфорт, функціональність і загальну конструкцію виробів. Підбір тканин для кожного елементу колекції базується на актуальних модних тенденціях та вимогах до форми, силуету та конструкції виробів. Особливу увагу приділено властивостям матеріалів, які впливають на їх

здатність до формоутворення, драпірування, а також кольоровій гаммі і фактурі, що допомагає створити гармонійні образи, відповідаючи сучасним вимогам моди.

Для виготовлення штанів палаццо було обрано комбінацію тканин — бавовняну тканину (котон) і масло білого кольору (див. табл. 3.4). Котон є природним матеріалом, що володіє високою здатністю до вбирання вологи і хорошою повітропроникністю, що робить його ідеальним для літнього одягу. Завдяки своїй м'якій текстурі та природним властивостям, котон надає виробу комфорт і зручність у носінні. Ця тканина має високі показники формоутворення, що дозволяє штанам утримувати свою структуру, але при цьому створювати струмуючу і вільну форму, що підкреслює елегантність та жіночність образу. Масло, яке також було використано для цієї моделі, є легким матеріалом з характерним блиском, що додає виробу елегантності та витонченості. Масло має високу здатність до драпірування, дозволяючи створювати природні складки і рух, що надає образу легкості і елегантності [44]. Взаємодія котону і масла дозволяє досягти контрасту між природною текстурою і елегантним блиском, що підсилює загальний ефект стилю. Вибір білого кольору для цієї комбінації підкреслює чистоту і легкість образу, а також додає універсальності виробу, дозволяючи комбінувати його з іншими елементами гардеробу.

Для сарафана було обрано дві тканини: світлий і темний відтінки зеленого джинсу (див. табл. 3.5). Джинс є щільною тканиною з характерною фактурою, що має високу міцність і зносостійкість, проте при цьому зберігає свою зручність і комфорт. Джинс відмінно підходить для створення вільного і неформального силуету, що дозволяє створювати динамічний, але при цьому елегантний образ. Вибір двох відтінків зеленого кольору дозволяє створити ефект багатошаровості, надаючи образу глибину і рух, що є важливим елементом сучасного дизайну. Джинс добре утримує форму, що дозволяє створювати об'ємні і виразні силуети без втрати структури виробу. Завдяки своїй щільності, він має помірну здатність до драпірування, але водночас

забезпечує хорошу підтримку для складок і ліній, створюючи виразні форми. Тканина джинс в поєднанні з натуральним кольором створює візуальний ефект багат шаровості, що додає динамізм образу, підкреслюючи природність і витонченість.

Для блузи обрано зелений льон — тканину з натуральною текстурою, яка надає виробу легкість і комфорт (див. табл. 3.6). Льон є одним з найкращих матеріалів для літнього одягу завдяки своїй здатності до вентиляції та високій повітропроникності. Завдяки своїй структурі, льон додає блузі легку, але водночас структуровану форму, що дозволяє створити простий, але стильний крій. Льон ідеально підходить для створення виробів, які повинні бути як комфортними, так і стильними. Льон має природний вигляд, що робить блузу ідеальним вибором для створення повсякденних образів, але також дозволяє створити елегантний і класичний стиль, що відповідає сучасним тенденціям. Льон має високу здатність до формоутворення, дозволяючи виробу тримати свою форму, але не перешкоджаючи рухам, що додає зручності при носінні. Кольорова гамма цього виробу підкреслює натуральність і природність, що відповідає ідеї сучасного, екологічного стилю.

Обрані матеріали — котон, масло, джинс і льон — є типовими для сучасних модних тенденцій, оскільки вони поєднують природні властивості з комфортом і практичністю. Вони відповідають вимогам до формоутворення та конструкції одягу, забезпечуючи як естетичний вигляд, так і функціональність виробів. Кожен з матеріалів має свої унікальні властивості: котон — м'якість і комфорт, масло — елегантний блиск і легкість, джинс — міцність і багат шаровість, льон — легкість і натуральність. Поєднання цих матеріалів дозволяє створювати стильні, але зручні і комфортні образи, які ідеально підходять для сучасного жіночого гардеробу в сезоні 2025 року.

Таблиця 3.4

Структурні параметри текстильних матеріалів для моделі 1

№ п/п	Призначення	Оформлення поверхні	Переплетення ниток	Сировинний склад, %	Ширина, см
1	2	3	4	5	6
1	Кокетка (бавовна)	Легка, не глянцева, природна текстура	сатинове	Котон 100%	150
2	Основна тканина (масло)	Легкий блиск, гладка поверхня	ластик	Поліестер 100%	150

Таблиця 3.5

Структурні параметри текстильних матеріалів для сукні

№ п/п	Призначення	Оформлення поверхні	Переплетення ниток	Сировинний склад, %	Ширина, см
1	2	3	4	5	6
1	Сарафан (джинс, світлий)	Щільна текстура, злегка груба	саржеве	Бавовна 100%	140
2	Сарафан (джинс, темний)	Щільна текстура, злегка груба	саржеве	Бавовна 100%	140

Таблиця 3.6

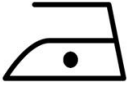
Структурні параметри текстильних матеріалів для штанів

№ п/п	Призначення	Оформлення поверхні	Переплетення ниток	Сировинний склад, %	Ширина, см
1	2	3	4	5	6
1	Основний матеріал Блуза (льон)	Легка, природна текстура, без глянцею	полотняне	Льон 100%	140

В залежності від сировинного складу матеріалів, з яких виготовляється виріб, треба визначити їх споживацькі властивості, сформулювати рекомендації по догляду за одягом та розробити етикетку, згідно ДСТУ 2122-93 «Матеріали для одягу. Символи та вимоги для одягу», ГОСТ ИСО 3758-2007 «Маркування символами по догляду» (табл. 3.7). Для моделей, які виконані в даній роботі рекомендовано вимоги догляду для таких матеріалів як катон (100% бавовна). Конфекційні карти на вироби представлені в Додатку Е.

Таблиця 3.7

Символи та вимоги догляду на етикетці моделей 1 та 2

Символи по догляду	Значення символів
1	2
100% бавовна	Сировинний склад тканини
	Прання в теплій воді при температурі не вище 40°C нейтральними миючими засобами
	Відбілювання заборонено.
	Барабана сушка заборонена
	Дозволено прасувати при максимальній температурі 110 градусів
	Делікатне мокре чищення

3.3 Вибір способу розробки об'ємно-просторової форми моделей колекції

Для отримання модельної конструкції моделі 1 (штанів) використано метод типових конструкцій (ТК)

За основу взято конструкцію жіночих брюк, розмір 170-70-92 (рис. 3.7).

Для отримання модельної конструкції штанів використано метод типових конструкцій. Дані штани мають зміни в силуетній формі тому було виконано моделювання на основі БК.

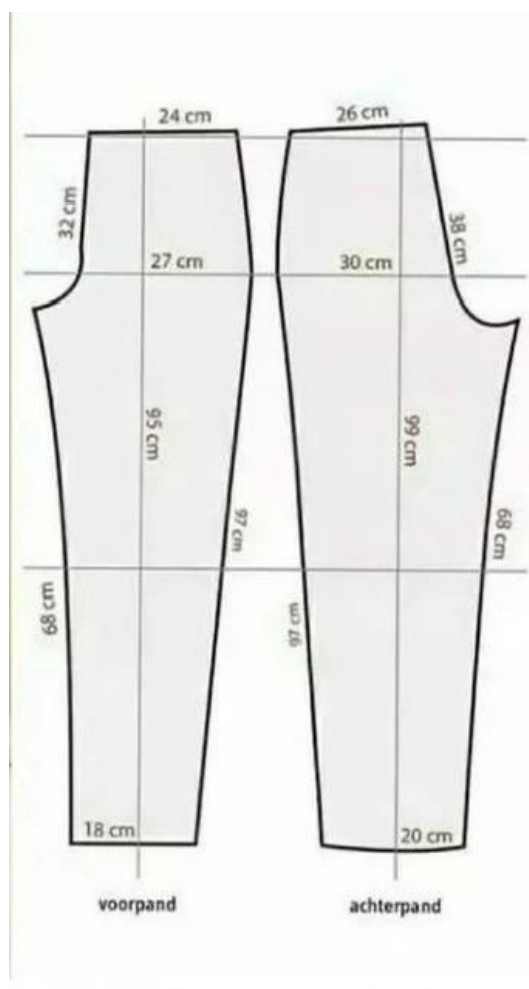

Рис. 3.7 Схема типової конструкції брюк

Для отримання модельної конструкції 2 (сарафан) було використано метод типових конструкцій (ТК). За основу було взято базова конструкція сукні 170-70-92 (II повнотна група) (рис. 3.8)..

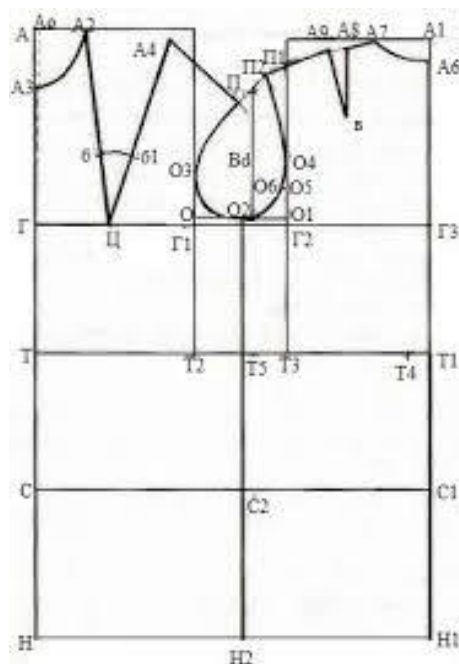

Рис. 3.8 базова конструкція сукні 170-70-92

Конструкція дозволяє легко адаптувати форму виробу відповідно до дизайнерської ідеї. Зокрема, можливе моделювання лямок, зміна лінії пройми та горловини, додавання декоративних деталей.

Для отримання модельної конструкції моделі 3 (блузи) використано метод типових конструкцій (ТК). Вихідною базою для розробки стала базова конструкція блузи з рукавом реглан для розмірної групи 170-70-92 (II повнотна група) (рис. 3.9). Вибір цієї конструкції обумовлений тим, що вона вже містить необхідну побудову пройми та рукава, що дозволяє мінімізувати внесення додаткових змін і зберегти правильну посадку виробу. Оскільки початкова конструкція відповідала силуету та пропорціям ескізу, модифікації зосередилися на деталях, що забезпечують відповідність модельній ідеї. Було скориговано довжину та ширину блузи відповідно

до дизайнерського задуму, змінено форму горловини, що вплинуло на загальну стилістику виробу. Рукав реглан отримав уточнені лінії залежно від необхідного об'єму та особливостей посадки, а також було опрацьовано можливі декоративні елементи, такі як манжети або зборки.

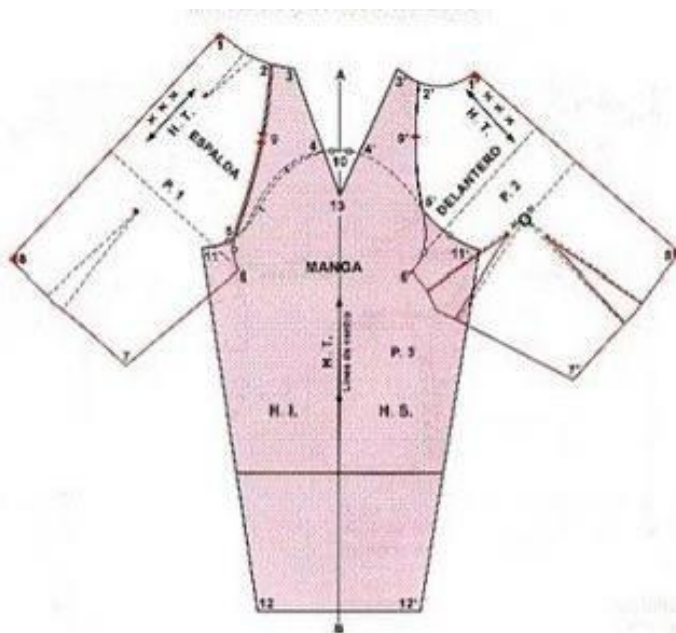

Рис. 3.9 базова конструкція блузи з рукавом регланом

3.4. Розробка конструкції моделей колекції

Моделювання конструкції штанів виконано на основі базової конструкції класичних штанів 170-70-92 (II повнотна група) із подальшими конструктивними змінами відповідно до дизайнерського задуму. Основні модифікації стосувалися трансформації поясу, внесення членування та суттєвого розширення штанин. Ключовим елементом моделювання стало членування поясу. Початково пояс мав цільну форму, але в ході модифікації він був поділений на 16 частин, що дозволило створити оригінальну композиційну структуру та забезпечити цікаве конструктивне

рішення. Кожен сегмент поясу в нижній частині був розширений на 2 см, що призвело до загального розширення кожної штанини на 16 см (рис. 3.10.).

Через зміну ширини поясу лекала штанин також були адаптовані для плавного переходу та гармонійної посадки. Передня та задня половинки збільшили свою ширину рівномірно відповідно до нових параметрів поясу. Таке розширення надало виробу більш вільний силует та дозволило створити ефект розкльошення, що відповідає стилістичній концепції колекції.

У результаті моделювання отримано конструкцію штанів із вираженою пластичною формою (рис. 3.11.), що поєднує оригінальне членування поясу, збільшену ширину штанин та комфортну посадку. Застосовані методи дозволили досягти балансу між естетикою, конструктивною доцільністю та функціональністю виробу.

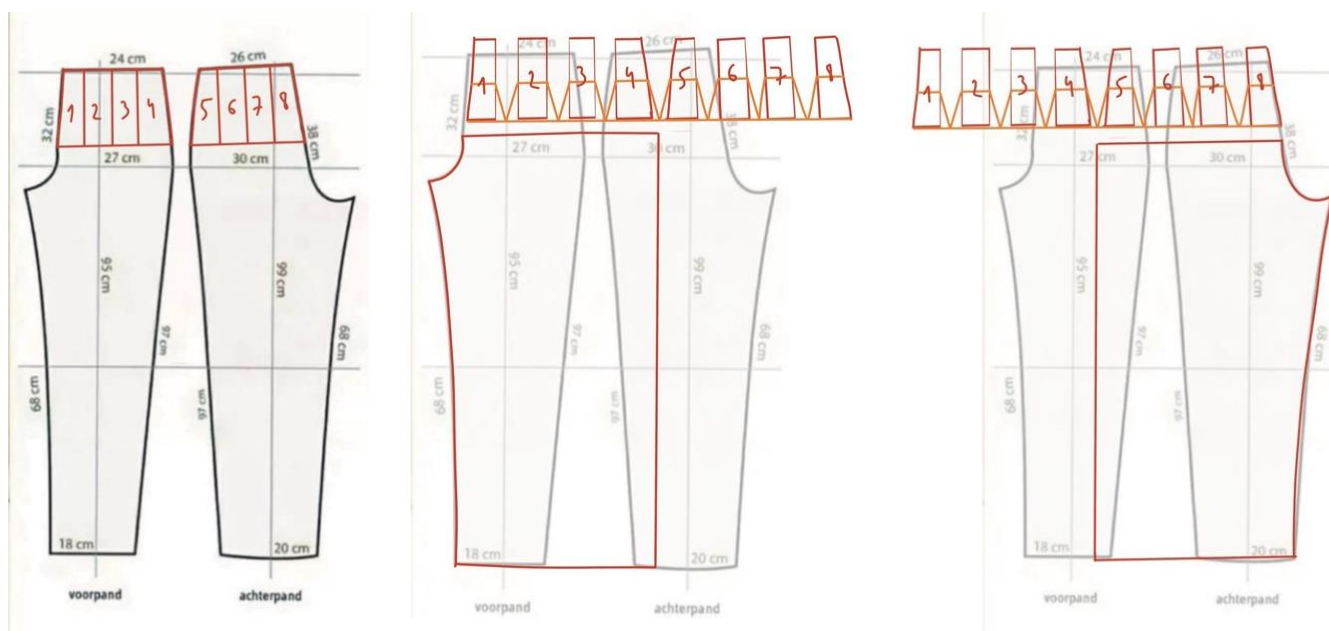

Рис.3.10. Етапи моделювання штанів

Специфікація деталей моделі 1

№	Найменування деталі	Кількість лекал	Кількість деталей крою
1	Передня половинка штанини	1	2
2	Задня половинка штанини	1	2
3	Членований пояс	8	16

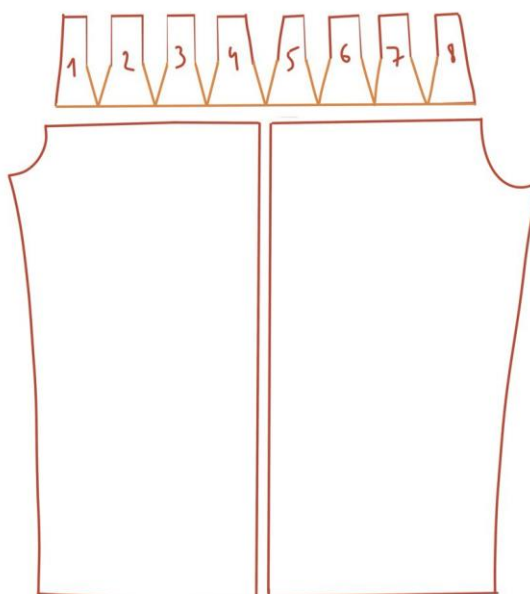

Рис. 3.11. Деталі крою штанів

Моделювання конструкції сарафана здійснювалося на основі базової конструкції сукні 170-70-92 (II повнотна група) із внесенням значних змін відповідно до концепції колекції. Основною особливістю моделі є членування, виконане у формі візерунків, що надає виробу унікального декоративного вигляду. Переднє полотнище сарафана було поділене на 6 деталей членування, а заднє — на 4 деталі. Оскільки

конструкція симетрична, загальна кількість деталей членування подвоїлася, що забезпечило гармонійний вигляд та збалансованість форми.

Горловина трансформована у V-подібну форму, що надає моделі легкості та візуально подовжує силует. Лінія талії була піднята на 3 см, що покращило пропорції сарафана та підкреслило фігуру. Довжина виробу зазнала змін відповідно до нового силуетного рішення, а розширення спідниці додало об'єму та створило виразну форму. Пройма була змінена таким чином, що тепер вона проходить від плеча до поясу, створюючи витончену конструктивну лінію та забезпечуючи оригінальний крій виробу. Завдяки таким змінам модель сарафана отримала виразний характер, що поєднує декоративність членування, збалансовані пропорції та естетику ліній (рис. 3.12.).

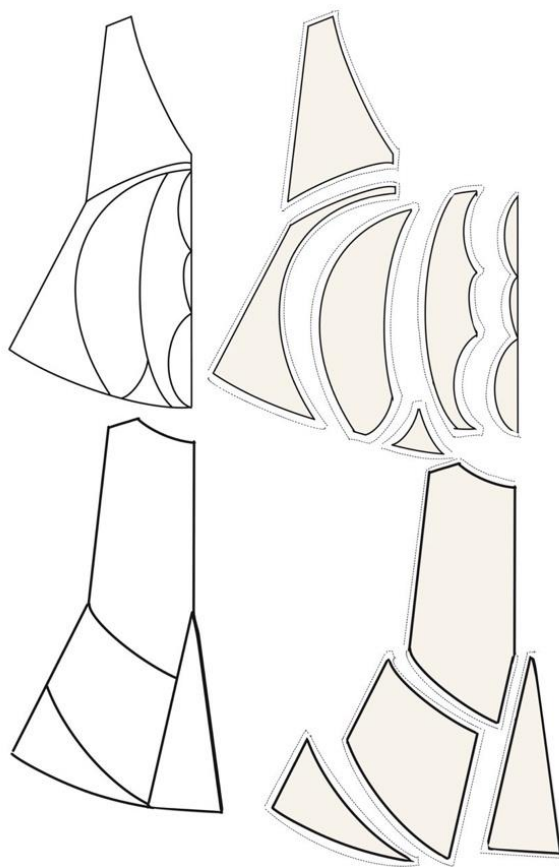

Рис. 3.12. Деталі крою сарафану

Таблиця 3.9

Специфікація деталей моделі 2

№	Найменування деталі	Кількість лекал	Кількість деталей крою
1	Переднє полотнище (членоване)	6	11
2	Заднє полотнище (членоване)	4	7

Моделювання конструкції моделі 3 (блузи) здійснювалося на основі базової конструкції з рукавом реглан. Основними змінами стали введення кокетки та розширення рукава. Кокетка була розширена для створення декоративних приборок, що надало моделі м'якості та об'єму у верхній частині. Приборки рівномірно розподілені по шву з'єднання кокетки з основною частиною переду та спинки, що створює плавний перехід форми (рис. 3.13.).

Рукав також зазнав змін — його було розширено донизу, що надало йому більшої свободи та легкості. Завдяки такому рішенню блуза отримала виразний силует із акцентом на декоративні складки, що гармонійно поєднуються з формою рукава.

Таблиця 3.10

Специфікація деталей моделі 3

№	Найменування деталі	Кількість лекал	Кількість деталей крою
1	Передня частина блузи	1	1
2	Задня частина блузи	1	1
3	Рукав	1	2
4	Кокетка	1	1

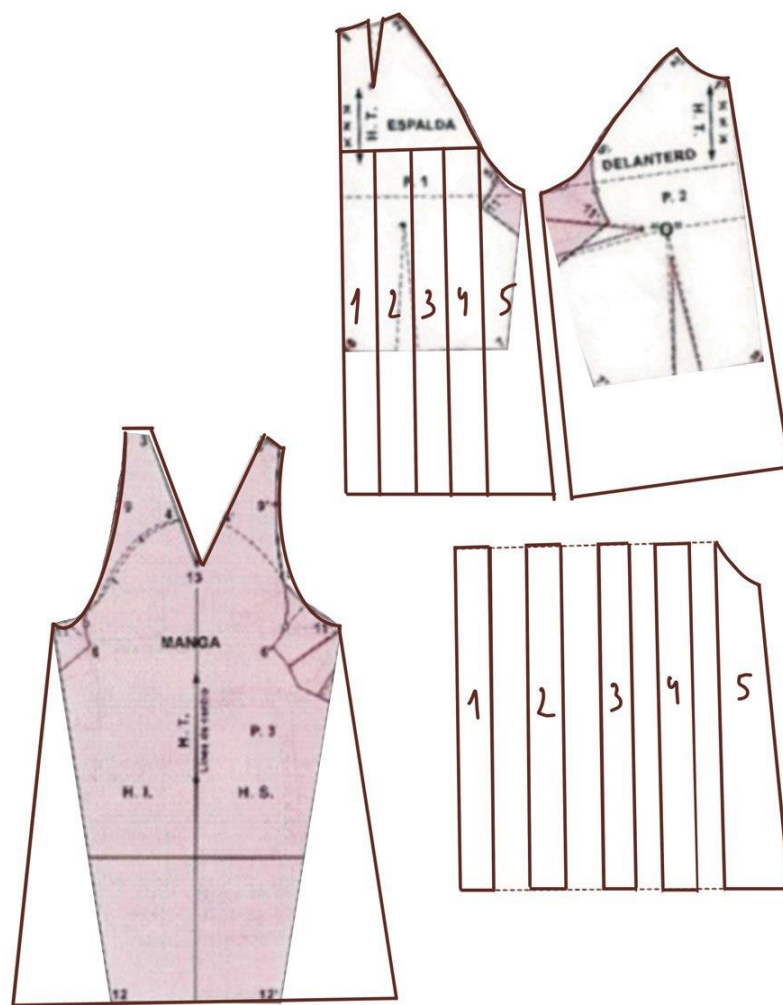

Рис. 3.13 Моделювання блузи

Проробка всіх етапів практичного виконання проєкту в матеріалі забезпечила образну виразність та високі споживацькі якості запропонованих моделей.

Висновки розділу 3

У межах конструкторського етапу розробки колекції «Люмінофолія» виконано послідовне технічне обґрунтування виготовлення вибраних моделей. Здійснено систематизований підхід до формування вихідних даних для проєктування, включаючи типові розмірно-повнотні характеристики, силуетні та конструктивні особливості, відповідно до сучасних вимог до комфорту та ергономіки одягу. Обґрунтовано вибір матеріалів з урахуванням властивостей тканин, технологічності

обробки та естетичних параметрів, що відповідають принципам сталого виробництва. Визначено доцільний спосіб формоутворення для кожної моделі, який дозволяє реалізувати складні об'ємно-просторові рішення з урахуванням тканинної пластики та структурних характеристик. Розроблено базові конструктивні схеми моделей, що забезпечують точність посадки, технологічність виготовлення та варіативність дизайнерських рішень. Ці дії закладають основу для подальшого технічного моделювання та виготовлення зразків

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У результаті виконання кваліфікаційної роботи було реалізовано повний цикл дизайнерсько-конструкторської розробки авторської колекції одягу «Люмінофолія», натхненої естетикою модерну. На основі ґрунтовного аналітичного дослідження декоративного мистецтва стилю арт-нуво, зокрема вітражного живопису та архітектурних форм, було трансформовано творчі джерела в оригінальні модель-образи. Колекція гармонійно поєднує стилістичні елементи модерну з сучасними модними тенденціями 2025 року — екологічністю, природною палітрою, органічними формами та комфортом.

У ході виконання кваліфікаційної роботи досягнуто низку важливих результатів, що засвідчують цілісність та практичну значущість реалізованого дизайнерського проєкту:

1. Проведено поглиблений аналітичний огляд стилю модерн, досліджено його характерні риси та доведено актуальність застосування естетики арт-нуво у сучасному дизайні одягу.
2. Розроблено концепцію жіночої колекції одягу, візуальна мова якої базується на поєднанні органічних форм, декоративності та природної колірної палітри, характерних для модерну.
3. Визначено цільову аудиторію — жінку-креаторку з активною життєвою позицією, сформовано асортиментний склад і стилістичну концепцію моделей відповідно до її потреб та образу.
4. Сформовано блокову структуру колекції з урахуванням принципів сучасної композиції, пластики силуету, модних тенденцій 2025 року та стилістичних кодів джерела натхнення.
5. Обрано високоякісні натуральні та екологічні матеріали (льон, бавовна, шовк), які відповідають вимогам сталого дизайну та забезпечують комфортність і технологічність виробів.

6. Визначено методи формоутворення й оптимальні підходи до проектування об'ємно-просторової структури моделей із урахуванням художньо-конструктивних особливостей.
7. Розроблено базові конструкції п'яти моделей колекції, що відповідають ергономічним, функціональним та естетичним вимогам сучасного жіночого одягу.
8. Забезпечено цілісність проєкту через гармонійне поєднання ідеї, стилістики, конструктивної побудови та технологічної реалізації моделей колекції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Greenhalgh, P. Art Nouveau, 1890–1914. London: V&A, 2000. 464 p. URL: https://archive.org/details/isbn_9781851772773/mode/2up?q=Art+Nouveau (дата звернення: 14.11.2024).
2. Art Nouveau Posters. New York: Phaidon Press, 2005. 208 p. URL: <https://archive.org/details/artnouveauposter0000unse/mode/2up?q=Art+Nouveau> (дата звернення: 14.11.2024).
3. Battersby, M. The World of Art Nouveau. New York: Funk & Wagnalls, 1969. 180 p. URL: <https://archive.org/details/worldofartnouvea00batt/page/n1/mode/2up?q=Art+Nouveau> (дата звернення: 14.11.2024).
4. Greenhalgh, P. Essential Art Nouveau. London: V&A Publications, 2000. 96 p. URL: <https://archive.org/details/essentialartnou0000gree/page/n1/mode/2up?q=Art+Nouveau> (дата звернення: 14.11.2024).
5. Miller, J. Art Nouveau. London; New York: DK Publishing, 2004. 240 p. URL: https://archive.org/details/artnouveau0000mill_x7b9/page/n1/mode/2up (дата звернення: 14.11.2024).
6. Paul, T. Tiffany. Wigston, Leicester: Silverdale Books, 2005. 128 p. URL: <https://archive.org/details/tiffany0000paul/mode/2up?q=Art+Nouveau> (дата звернення: 14.11.2024).
7. Decorative Ornament. Rome; Milan: Edition Belvedere, 1984. Volume 3. URL: https://archive.org/details/decorativeorname0000unse_n1r5/mode/2up?q=Art+Nouveau (дата звернення: 14.11.2024).
8. Masini, Lara Vinca. Art Nouveau. London: Falco, 1989. 414 p. URL: https://archive.org/details/artnouveau0000masi_n6d2/mode/2up?q=Art+Nouveau (дата звернення: 14.11.2024).

9. Von Tunzelmann, G. N. (1995). Technology and industrial progress: the foundations of economic growth. Edward Elgar Publishing.
10. Landes, R. (1969). Ojibwa sociology. Columbia University Press.
11. Mowery, D. C., & Rosenberg, N. (1999). Paths of innovation: Technological change in 20th-century America. Cambridge University Press. 228 p.
12. Smil, V. (2006). Transforming the twentieth century: technical innovations and their consequences. Oxford University Press. 358 p.
13. Blaszczyk, R. L. (1995). "Reign of the Robots": The Homer Laughlin China Company and Flexible Mass Production. *Technology and Culture*, 36(4), 863-911.
14. Galor, O., & Tsiddon, D. (1997). Technological progress, mobility, and economic growth. *The American Economic Review*, 363-382.
15. Mackintosh, C. R. (2004). Mackintosh's masterwork: the Glasgow School of Art. Rutgers University Press. 198 p.
16. Author. Architecture-English-Book. 2017-09-14. URL: <https://archive.org/details/Architecture-English-Book> (дата звернення: 14.11.2024).
17. Sykes, J. Art Nouveau. Köln: H.F. Ullmann, 2009. 287 с. URL: https://archive.org/details/artnouveau0000unse_r1q8 (дата звернення: 14.11.2024).
18. Unse, T. A book of art nouveau alphabets & ornamental designs. New York: Sterling Pub. Co., 1990. 112 с. URL: <https://archive.org/details/bookofartnouveau0000unse> (дата звернення: 14.11.2024).
19. Watkin, David. *A History of Western Architecture*. London: Laurence King, 2005. 720 с. URL: https://archive.org/details/historyofwestern0000watk_y0h2 (дата звернення: 14.11.2024).
20. Millman, Ian. *Georges de Feure, 1868-1943*. Amsterdam: Van Gogh Museum, 1993. 104 p. URL: <https://archive.org/details/georgesdefeure180000mill> (дата звернення: 14.11.2024).
21. Madsen, S. T. (2013). The Art Nouveau Style: a comprehensive guide with 264 illustrations. Courier Corporation. 296 p.

- 22.Froissart, R. (2014). Socialization of the Beautiful and Valorization of the Useful: The Decorative Arts in France, from the Utopias of 1848 to Art nouveau. *West 86th: A Journal of Decorative Arts, Design History, and Material Culture*, 21(1), 69-101.
- 23.Collins, Michael. *Towards Post-Modernism: Design Since 1851*. London: Published for the Trustees of the British Museum by British Museum Press, 1994. 191p. URL: https://archive.org/details/towardspostmoder0000coll_c5k0 (дата звернення: 14.11.2024).
- 24.Schwarzer, M. (1993). *Modernism and the Decorative Arts in France: Art Nouveau to Le Corbusier*.
- 25.Masini, L. V. *Art Nouveau*. London: Falco, 1989. 414 с. URL: https://archive.org/details/artnouveau0000masi_n6d2 (дата звернення: 14.11.2024).
- 26.Rubin, S. G. (2025). *Dragonflies of Glass: The Story of Clara Driscoll and the Tiffany Girls*. Abrams.
- 27.Sykes, J. *Art Nouveau*. Köln: H.F. Ullmann, 2009. 287 с. URL: https://archive.org/details/artnouveau0000unse_r1q8 (дата звернення: 14.11.2024).
- 28.Nagy, N. M. (2021). Textile designs suitable for use in the living room furnishings Inspired by the decorative elements of the art nouveau and organic trends. *International Design Journal*, 11(3), 279-297.
- 29.Grady, J. (1955). Nature and the art Nouveau. *The Art Bulletin*, 37(3), 187-192.
- 30.Howard, J. (1996). *Art nouveau: International and national styles in Europe*. 300 p.
- 31.Hanser, D. A. (1982). *Art Nouveau Architecture*. Thames & Hudson.
- 32.Madsen, S. T. (2013). *The Art Nouveau Style: a comprehensive guide with 264 illustrations*. Courier Corporation. 496 p.
- 33.Dell'Acqua, A. C., Franzoni, E., Sandrolini, F., & Varum, H. (2009). *Materials and Techniques of Art Nouveau Architecture in Italy and Portugal: a First Insight for a European Route to Consistent Restoration*. 129-143 pp.
- 34.Makhmudova, M., Jumaniyazova, D., & Abdullahodjaev, G. (2015, May). The Landscape Design of the Art Nouveau Style. In *SOCIETY. INTEGRATION*.

- EDUCATION. Proceedings of the International Scientific Conference (Vol. 2, pp. 391-400).
35. Vogue Україна. (2020). Iris van Herpen Couture Весна-Літо 2020: "Морська чуттєвість". Отримано з <https://vogue.ua/collections/iris-van-herpen-couture-vesna-let-2020-7803.html>
 36. Vogue. (n.d.). Maria Grazia Chiuri – дизайнерські новини та колекції. Отримано з <https://www.vogue.com/tag/designer/maria-grazia-chiuri>
 37. Fashionela. (2017, 5 лютого). Elie Saab Spring 2017 Haute Couture collection. Отримано з <https://www.fashionela.net/fashion/elie-saab-spring-2017-haute-couture-collection/>
 38. Guo Pei. (2017). SS 2017 Legends. Отримано з <https://www.guopei.com/ss17-legends>
 39. Harper's Bazaar. (2018). Rodarte Staged a Stunning New York Fashion Week Return in the Rain. Отримано з <https://www.harpersbazaar.com/fashion/fashion-week/a23056426/rodarte-spring-2019-show/>
 40. Колосніченко М.В., Пашкевич К.Л. Мода і одяг. Основи проектування та виготовлення одягу. навчальний посібник Київ : КНУТД, 2018. 238 с.
 41. Поліщук, А. А. (2015). Колористика в дизайні. Київ: ун-т ім. Б. Грінченка, 212 с.
 42. Чупріна Н. В., Струмінська Т. В. Сучасні технології дизайн-діяльності: навч. посібник. Київ : КНУТД, 2017. 416 с.
 43. Чупріна Н. В. Система моди ХХ – початку ХХІ століття: проектні практики та чинники функціонування (європейський та український контексти): монографія. Київ : КНУТД, 2019. 476 с
 44. Aldrich W. Fabrics and Pattern Cutting, Publisher: John Wiley & Sons, 2012. 240 p.

ДОДАТКИ

Додаток А

Ілюстративний матеріал до розділу 1 «Аналітичний»

			
Рис. А1.1 Бронзовий кошик для фруктів у стилі модерн із зображенням японського журавля та латаття.	Рис. А1.2 Ваза Loetz з переливчастого скла, прикрашена бронзовим листям і плодами гінкго.	Рис. А1.3 Витончена робота з дерева на шафі в стилі декоративно- прикладного мистецтва.	Рис. А1.4 Бронза Луї Шалона, що представляє молоду німфу з крилатими листками орхідеї та квіткою, зелена мармурова основа з Альп

			
Рис. А1.5 Georges de Feure Фронтиспис «Брама річок» Марселя Швоба 1898 р.	Рис. А1.6 1902, Бетховен Фриз, Густав Клімт	Рис. А.1.7 Бетховенський фриз. Права стіна, фрагмент 1902 Австрійська галерея Бельведер, Відень, Австрія	Рис. А.1.8 Герман Обріст, проект пам'ятника, 1902. Цюрих, Музей мистецтв.

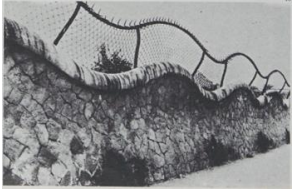
			
Рис. А.1.9 Самарра, спіралеподібний мінарет	Рис. А.1.10 Антоніо Гауді, огороджувальний мур у маєтку Міральєс, 1901-02. Барселона	Рис. А.1.11 Меблевий текстиль, Австрія, бл. 1902 р	Рис. А.1.12 Л. К. ТІФФАНИ, Тарілка з фаврільського скла. Нью-Йорк, Метрополітен- музей

			
Рис. А.1.13 ФІДУС (Г. Гоппенер), Вальс, 1894.	Рис. А.1.14 К. Мозер, Стилізований портрет жінки. Відень, приватна колекція.	Рис. А.1.15 Віллар де Ононкур, гротеск, XIII століття	Рис. А.1.16 Станці Рафаель, гротеск, після 1508 року, Рим, Ватикан.

			
Рис. А.1.17 Вільям МОРРИС, дизайн ситцю, 1876 рік. Уолтемстоу, Лондон, Галерея Вільяма Морріса.	Рис. А.1.18 1892–1893, Інтер'єр готелю Tassel, Віктор Орта	Рис. А.1.19 1893, Tassel House, Брюссель, БЕЛЬГІЯ, Віктор Орта	Рис. А.1.20 1900-1913, <i>Паризьке метро</i>, <i>ПАРИЖ, ФРАНЦІЯ</i>, <i>Гектор Гімар</i>

		
Рис. А.1.21 1897-1901, Гумберт де Романс, Париж, ФРАНЦІЯ, Гектор Гімар	Рис. А.1.22 1898-1899, <i>Майолікахаус</i>, <i>Відень, АВСТРІЯ, Отто</i> <i>Вагнер</i>	Рис. А.1.23 1902-1904, Хілл Хаус, Хеленсборо, ШОТЛАНДІЯ, Чарльз Макінтош

Естетики модерну в сучасних колекціях дизайнерів одягу

Рис. Б.1.3
Elie Saab Spring 2017 Couture

Рис. Б.1.4
looks from Gucci's fall 2015 women's collection

Рис. Б.1.5
Guo Pei колекція Legend Haute Couture, 2017

Рис. Б.1.6
Rodarte колекція Spring 2019

Актуальні кольори 2025 року

Рисунок В.3.1
Giambattista Valli
Resort 2025

Рисунок В.3.2
Giambattista Valli
Resort 2025

Рисунок В.3.3
Zuhair Murad
Resort 2025

Рисунок В.3.4
Cecilie Bahnsen
Resort 2025

Рисунок В.3.5
Badgley Mischka
Resort 2025

Рисунок В.3.6
Tom Ford
Resort 2025

Рисунок В.3.7
Tom Ford
Resort 2025

Рисунок В.3.8
Elie Saab
Resort 2025

Рисунок В.3.9
Khaite
Resort 2025

Рисунок В.3.10
No. 21
Resort 2025

Рисунок В.3.11
Bevza
Resort 2025

Рисунок В.3.12
Moschino
Resort 2025

Рисунок В.3.13
Self-Portrait
Resort 2025

Рисунок В.3.14
Gabriela Hearst
Resort 2025

Рисунок В.3.15
Ermanno Scervino
Resort 2025

Рисунок В.3.16
Alberta Ferretti
Resort 2025

Додаток Г
Актуальні декоративні вирішення 2025 року

Рисунок Г.3.1
Antonio Marras
Resort 2025

Рисунок Г.3.2
Valentino
Resort 2025

Рисунок Г.3.3
Antonio Marras
Resort 2025

Рисунок Г.3.4
Antonio Marras
Resort 2025

Додаток Д

Актуальні силуети 2025 року

Рисунок Д.3.1
Cecilie Bahnsen
Fall 2025 Ready-
To-Wear

Рисунок Д.3.2
Mcqueen
Resort 2025

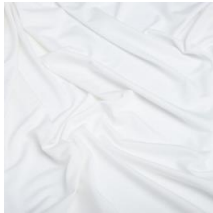
Рисунок Д.3.3
Alberta Ferretti
Fall 2025 Ready-
To-Wear

Рисунок Д.3.4
Moschino
Resort 2025

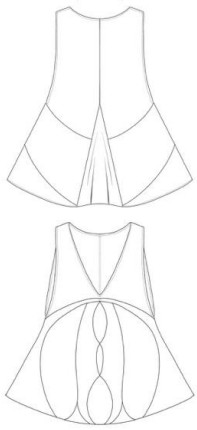
Таблиця 3.8

Матеріали, рекомендовані для моделі 1

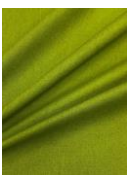
Замальовка моделі	Основні матеріали		Підкладочні матеріали		Прикладні матеріали		Фурнітура	
	Зразки матеріалів	Назва, артикул	Зразки матеріалів	Назва, артикул	Зразки матеріалів	Назва, артикул	Зразки фурнітури	Назва, артикул
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Трикотаж масло KORA (білий)	-	-	-	-		Замок "блискавка" потайний
		Бязь відбілена	-	-	-	-	-	-

Таблиця 3.9

Матеріали, рекомендовані для моделі 2

Замальовка моделі	Основні матеріали		Підкладочні матеріали		Прикладні матеріали		Фурнітура	
	Зразки матеріалів	Назва, артикул	Зразки матеріалів	Назва, артикул	Зразки матеріалів,	Назва артикул	Зразки	Назва. артикул
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		джинс твіл рубчик салатови й	-	-	-	-	-	-
		джинс твіл рубчик оливкови й	-	-	-	-	-	-

Матеріали, рекомендовані для моделі 1

Замальовка моделі	Основні матеріали		Підкладочні матеріали		Прикладні матеріали		Фурнітура	
	Зразки матеріалів	Назва, артикул	Зразки матеріалів	Назва, артикул	Зразки матеріалів,	Назва артикул	Зразки фурнітури	Назва. артикул
1	2	3	4	5	6	7	8	9
 		Льон Лайт зелений	-			Бавовняне мережи во 2,5 см (льон) - Біле (M5048-1)	-	-

Моделі, виконані у матеріалі

Рис. Ж.1 Модель 1

Рис. Ж.2 Модель 2

Рис. Ж.2 Модель 2

Рис. Ж.4 Модель 4

Рис. Ж.5 Модель 5

Технічні рисунки одиниць одягу колекції «Люмінофолія»

Рис. 3.1
Технічний рисунок моделі 1

Рис. 3.2
Технічний рисунок моделі 2

Рис. 3.3
Технічний рисунок моделі 3

Рис. 3.4
Технічний рисунок моделі 4

Рис. 3.5
Технічний рисунок моделі 5

Тези доповіді на конференцію

Київський національний університет
технологій та дизайну

TEX
KYIV
&
Fashion

СЕРТИФІКАТ

засвідчує, що

**Чуприна Наталія, Кулініч Юлія
Кокорина Галина**

взяли участь у

**VIII МІЖНАРОДНІЙ НАУКОВО-ПРАКТИЧНІЙ
КОНФЕРЕНЦІЇ ТЕКСТИЛЬНИХ ТА ФЕШН-ТЕХНОЛОГІЙ**

17 жовтня 2024

КИЇВ

Проректор з наукової
та міжнародної діяльності КНУТД

Людмила ГАНУЩАК-ЄФІМЕНКО

*VIII International Scientific-Practical Conference
17 October 2024
Kyiv, Ukraine*

УДК
7.012:687.016

ЧУПРИНА НАТАЛІЯ, КУЛІНІЧ ЮЛІЯ, КОКОРИНА
ГАЛИНА
Київський національний університет технологій та дизайну,
Україна

ОБРАЗНІ ВЛАСТИВОСТІ ВІТРАЖІВ МОДЕРНУ ЯК ОСНОВА ПРОЄКТНИХ РІШЕНЬ ЖІНОЧОГО ВБРАННЯ

Мета. Визначення образних та пластичних рішень вітражного мистецтва модерну та їх інтерпретація в дизайні нарядного жіночого вбрання.

Ключові слова: проєктний образ, нарядне вбрання, стилістика модерну, форма-символ, структура колекції костюма

Постановка завдання. Створення колекції нарядного жіночого вбрання на основі інтерпретації образно-проєктних рис декоративного мистецтва певного стильового напрямку є одним з поширених напрямів в сучасному дизайні костюма. Визначення основних пластичних та декоративних властивостей мистецтва вимагає структурного переосмислення, з точки зору створення об'ємно-просторових форм костюма та художнього оздоблення моделей костюма.

Методи досліджень. В роботі використано методи порівняння, образної інтерпретації, морфологічної розробки форм-символів моделей костюма.

Результати досліджень. Модерн став важливим етапом у розвитку декоративних мистецтв, роблячи акцент на інтеграції мистецтва з повсякденним життям. Представники цього руху прагнули підняти такі форми декоративно-ужиткового мистецтва, як вітражі, текстиль та інтер'єрний дизайн, до рівня тогочасних образотворчих творів. Художники й дизайнери цього часу відкидали історичну імітацію та прагнули створити сучасний стиль, вкорінений у природі, плинності та емоційному вираженні. В цій роботі визначено характерні риси вітражів у стилі модерн, зокрема їх органічні лінії, символічні форми та принципи використання декоративних елементів для гармонізації естетики й функціональності.

*VIII International Scientific-Practical Conference
17 October 2024
Kyiv, Ukraine*

Однією з визначальних рис стилю модерн був акцент на декоративному мистецтві (рис. 1), яке вважалося таким же важливим, як і традиційний живопис. Художники, такі як набісти, відкидали традиційну ієрархію, яка ставила живопис вище за інші види мистецтва. Вони вважали, що справжнє художнє вираження полягає у здатності трансформувати об'єкти за допомогою кольору та лінії, створюючи цілісне декоративне бачення. Для цих художників живопис був не просто відображенням реальності, а засобом вираження особистого стилю та емоцій. Такий підхід відповідав прагненню дизайнерів модерну звільнитися від історичної імітації та створити сучасний стиль, що був одночасно новим і вкоріненим у традиції [1].

Виразне використання лінії було ще однією відмінною рисою модерну. Дизайнери, такі як Анрі ван де Вельде, розглядали лінію як потужну силу, здатну викликати рух, емоції та життя (рис. 2). Делікатні чи сміливі, лінії в дизайні модерну хвилясті, вигнуті та плавні, створювали відчуття органічного динамізму, що відрізняє цей стиль від більш жорстких класичних форм. Цей акцент на лінії дозволяв художникам абстрагуватися від природних форм, зводячи їх до основних елементів, зберігаючи при цьому їхню символічну та естетичну силу.

Одним із повторюваних мотивів модерну була «femme-fleur» – поєднання жіночої фігури з квітковими елементами (рис. 3 – 6). Ця тема символізувала як чистоту, так і спокусу, втілюючи подвійні аспекти жіночності, що зачаровували багатьох митців того часу. Образ жінки-квітки часто з'являвся в роботах Обрі Бердслі, Густава Клімта та Яна Туропа, часто слугуючи символом ідеалізованої краси або таємничої привабливості [2].

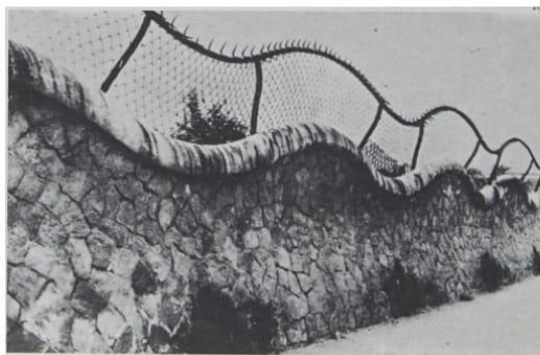

Рис. 1

Антоніо Гауді, огорожувальний мур у маєтку Міральєс, 1901-1902рр., Барселона

Рис. 2

Вітраж в готелі Otlet, 1898рр., Брюссель

Рис. 3. А. Муха.
«Аббес».
1900 р.

Рис. 4. А. Муха.
«Зодіак».
1896-1897 рр.

Рис. 5. А. Муха.
«Монако Монте-Карло». 1897 р.

Рис. 6. А. Муха.
«Фрукти».
1897 р.

Однією з основних рис модерну було використання вільної лінії – динамічні, плавні, звивисті форми, які, на відміну від геометричних фігур попередніх епох, набували органічного характеру та ставали самостійним декоративним елементом. Лінія в модерні не лише прикрашає зовнішні елементи, але й формує внутрішню структуру композиції. У таких формах можна побачити відображення природних мотивів, які часто зустрічаються в модерні, таких як квіткові орнаменти, арабески та ударні (whiplash) лінії, що створюють ритмічні та динамічні візерунки [3, 5].

Вітражі у стилістиці модерну також фокусувалися на лінії та формі, використовуючи криволінійні ударні лінії для підсилення плинності та органічного руху у дизайні, одночасно структуруючи композицію скла від секції до секції. Зосередженість на формі та структурі була одним з аспектів стилю модерн, що мав на меті поєднати мистецтво з повсякденним життям, гармонізуючи естетику та практичність.

Альфонс Муха, ключова постать у русі модерн, значно вплинув на включення скла та різних видів декоративного мистецтва в цей стиль, часто використовуючи витончені лінії у своїх творах. Органічні візерунки і барвисті вітражі у крамницях часто відображали його стиль, поєднуючи візантійські елементи з розкішними впливами рококо, створюючи детальну та захоплюючу атмосферу. Барвисті вітражі демонстрували візерунки, натхнені природою, такі як квіти та тварини, зокрема рептилії та павичі, що відображали стиль його відомих плакатів, які поєднували високе мистецтво з декоративною майстерністю [3].

Така декоративність та вишуканість ліній, створених стилістикою модерну, є невичерпним джерелом для створення проєктних образів у сучасній моді, розробки художніх образів нарядного жіночого вбрання різного призначення, від урочистого до вечірнього. Композиційні рішення та пропорційність, закладені митцями епохи модерну в твори декоративного мистецтва стали основою для трансформації в узагальнені форми-символи жіночого вбрання, що лягли своєю чергою в основу структури колекції актуального жіночого костюма (рис. 7 – 8).

Рис. 7, 8. Трансформація композиційних та пластичних рис вітражів модерну в узагальнені форми-символи жіночого вбрання

Таким чином, у стилі модерн саме декоративні засоби, такі як плавні лінії, орнаменти та ритми, визначають загальну структуру та вираз твору мистецтва. Це чітко прослідковується як в архітектурі, так і в прикладних видах мистецтва, де лінія і ритм стають основою для створення гармонії та руху [6]. Стиль модерн, орієнтуючись на абстракцію природних форм і використання автономних кривих, прагнув досягти нової візуальної мови, де форма могла б існувати без прив'язки до традиційних змістових функцій, створюючи новий рівень естетичної виразності. Новаторський підхід до елементів стилю модерн не лише змінив мистецтво та дизайн своєї епохи, але й створив підґрунтя для створення моделей та колекцій нарядного жіночого

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

ДИПЛОМ

XXV Міжнародний конкурс молодих дизайнерів-модельєрів

«ПЕЧЕРСЬКІ КАШТАНИ»

ІІІ МІСЦЕ

Номінація FOLK
ОДЯГ

ЮЛІЯ КУЛІНІЧ

Ректор
Іван ГРИЩЕНКО

pecherski kashtany

2025